

Årsrapport 2025

För en värld där djur
respekteras som kännande
individer med rätt till
sina egna liv.

Copyright: Djurens Rätt
Form: Mathilda Gälsing
Omslagsfoto: l i g h t p o e t/Shutterstock.com
Foto inlägga: Djurens Rätt om inte annat angivet
Djurens Rätt, Box 17132, 104 62 Stockholm
08-555 914 00 | info@djurensratt.se
Orgnr: 802002-4496 | PlusGiro: 901087-7

Alltid på djurens sida. Sedan 1882.

Innehåll

4	Ordförande har ordet
6	Generalsekreteraren har ordet
8	Målsättningar 2023–2030
9	Mätning och uppföljning
10	Jag vill beta
14	Kritik mot statlig utredning
15	Boken Djurfabrikerna
16	Inga hönor i bur
20	Hönor internationellt
21	Fiskar och bläckfiskar
22	Vi belyste grisarnas verklighet
24	Sveriges vanligaste fågel
26	Fler företag tar ställning för kycklingarna
28	Nytt fokus i Lidl-kampanjen
30	Djurvänliga kommuner och regioner
31	Växtbaserat i politiken
32	Välj Vego
34	I ’M VEGAN
35	Sista minkfarmen är stängd
38	Woolrich, sluta med päls!
39	Krafttag mot djurförsök
40	I de politiska rummen
42	Riksdag och regering
43	Lagstiftningsarbetet i EU
44	Volontärer och engagemang
45	Volontärer och engagemang i siffror
46	Sommarturné
48	Sveriges snällaste barnklubb
50	Genomslag i media
52	För djuren i alla kanaler
54	På tapeten globalt
56	Effektrapport

2025

Till att börja med, ett stort och varmt tack till dig som är med och möjliggör Djurens Rätts arbete för djuren. Utan ditt engagemang hade vi inte kunnat ta de historiska steg som präglat det här året. Varje insats, varje mejl, varje underskrift, varje gåva – allt har bidragit till att skapa förändring för djuren.

I ÅR HAR vi sett både behovet av ökad mobilisering för djuren och att verklig förändring är möjlig när vi lyckas kraftsamla. 2025 blev året då mink- och hönsburarna äntligen stod tomma. Det är inget mindre än historiskt och ett resultat av målmedvetet arbete över decennier från djurvänner, medlemmar, volontärer och anställda som aldrig gav upp.

I Listerlandet i Blekinge, som en gång var navet för svensk pälsfarming, blommade i somras perenner, solrosor och dahlior på platsen där burarna en gång stod. Och strax innan beskedet om att den sista minkfarmen var stängd kom nyheten att även hönsburarna nu står tomma. Det här betyder att Sverige och Djurens Rätt är först i världen med att åstadkomma tomma hönsburar enbart genom påverkan från företag och kommuner – helt utan lagstiftning. Nu behöver den lagstiftningen självklart komma på plats för alla djur, både i Sverige och EU.

2025 har varit ett år av historiska framsteg och snabba vändningar.

Vi har påmint om att kampen för djuren måste vara både målmedveten och långsiktig, men också om vikten av att ständigt vara på tå. Vi ser att djurindustrierna bedriver ett allt mer intensivt lobbyarbete. I höstas lyckades de till och med få EU-parlamentet att säga nej till att kalla en vegoburgare för just burgare. Ett beslut som möttes av bred kritik och stor förvirring: Har inte EU viktigare frågor att diskutera?

Även på hemmaplan har vi behövt synliggöra behovet av en seriös röst för djuren hos våra makthavare. När politiska utspel förminskar djurens lidande har Djurens Rätt stått stadigt på djurens sida och fortsatt tala klarspråk. Våra granskningar visar hur turbokyklingar fortfarande föds upp under extremt dåliga förhållanden, i kroppar de knappt orkar bära upp. Deras situation borde vara vår tids största djurpolitiska fråga, men är idag som ett laglöst land. Det här är ovärdigt en nation som påstår sig vara världsbäst på djurskydd.

Allt fler företag visar nu ledarskap när politikerna inte lyckas.

Viking Line, 7-Eleven, Pressbyrån, Strawberry och Circle K har efter dialog med Djurens Rätt sagt nej till turbokyklingar och anslutit sig till de över 60 företag med verksamhet i Sverige som redan gjort detsamma. Vi ser också hopp i att allt fler kommuner och regioner – som Nykvarn och Blekinge – tar täten för en mer djurvänlig framtid.

Tack vare en massiv mobilisering, bland annat genom en av Sveriges mest omfattande namninsamlingar någonsin, drog regeringen äntligen tillbaka förslaget om slopad betesrätt för korna, åtminstone för tillfället. Men kanske känner du, liksom jag, ändå frustration över att vi behövt lägga större delen av mandatperioden på att försvara något som varit en självklarhet i snart 40 år? I arbetet för djuren kan den frustrationen såklart vara en effektiv drivkraft, men minst lika viktigt är hoppet om förändring. Se bara till den breda rörelse av djurvänner som nu mobiliserats – inte bara för korna, utan också för kalvarna och tjurarnas rätt att få känna solen på ryggen och gräset under klövarna.

Men Djurens Rätt nöjer sig inte där. Vår vision är och förblir tydlig: En värld som respekterar djur som kännande individer med rätt till sina egna liv.

Så, återigen, tack till dig som stått på djurens sida under det här året. Tack för att du fortsätter tro på att förändringen är möjlig. Du behövs mer än någonsin, och jag ser fram emot att skörda fler segrar för djuren tillsammans med dig.

Tina Hogevis,
riksordförande Djurens Rätt

Ett historiskt år!

2025 blev året då drömmar som burit oss i decennier äntligen blev verklighet. Efter årtionden av envis kamp kan vi nu säga det högt: Inga hönor sitter längre i burar i Sveriges ägg-industri. Det är en seger som tillhör djuren – men också alla medlemmar, volontärer och supportrar som stått på hörnas sida. Genom företags-dialoger, kampanjer, politisk påverkan och samtal med kommuner har vi lyckats ta bort burarna – utan att ett lagstadgat förbud införts.

Sverige är nu det enda landet i världen som blivit burfritt utan lagkrav. Det är ett bevis på att förändring är möjlig när vi står tillsammans.

Och det stannar inte där. Den sista svenska minkfarmen har stängt, och en statlig utredning om ett totalförbud mot pälsdjursuppfödning pågår i skrivande stund. Det betyder att

inga minkar längre hålls i burar i Sverige – ett resultat av mer än fem decennier av kamp. Bakom denna framgång ligger ett enormt arbete: från kampanjer där hundratusentals flygblad har delats ut, demonstrationer som samlat tusentals människor och rekordstora namninsamlingar – till dialog med hundratals klädföretag för att få dem att anta pälsfria policys. Varje steg har fört oss närmare målet: att inga djur ska dödas för sin päls.

Men vårt arbete är inte över. Nu måste vi säkra dessa segrar med lagstiftning, så att burarna aldrig kan komma tillbaka. Samtidigt har vi under året kämpat för att försvara beteskravet i svensk djurskyddslagstiftning. Tack vare en kraftsamling från oss och våra medlemmar meddelade regeringen i september att de, åtminstone tillfälligt, stoppar sina försök att ändra den lag som kommit att kallas Astrid Lindgren-lagen.

Kampen mot djurfabrikerna har fortsatt och fortsätter – och där är turbokyklingarna bland de mest utsatta. Varje år slaktas över 100

miljoner kycklingar i Sverige. Under årets sista månader visade vi också upp insidan av svenska grisfabriker. Fem olika anläggningar dokumenterades och polisanmälades. Genom en stor annonskampanj nådde vi miljoner svenskar med bilder som visar grisarnas verklighet. Vi hymlar inte med vårt slutmål: en värld där djur respekteras som kännande individer med rätt till sina egna liv – en värld där kycklingar och andra djur inte har en plats på våra tallrikar.

2025 var ett år av historiska framgångar – men också ett år som visade att vårt arbete behövs mer än någonsin. Tills dess att varje djur respekteras som en individ med rätt till sitt eget liv, till dess kommer vi att fortsätta kämpa.

Alltid på djurens sida,

Benny Andersson
Generalsekreterare
Djurens Rätt

Målsättningar 2023–2030

1. Djur respekteras som kännande individer

- 1a. Djurs intressen är representerade i politiska rum
- 1b. Djurs rättigheter återspeglas i lagstiftningen
- 1c. Djurs intressen är inkluderade i agendan för hållbar utveckling

2. Djurfabrikerna är nedmonterade

- 2a. Inga djur dödas för sin päls
- 2b. Antalet djur som föds upp i djurfabriker har minskat med 70 %
- 2c. Turbokyklingar är inte längre norm
- 2d. Ett starkt djurskydd för vattenlevande djur är en självklarhet

3. Forskningen är djurfri

- 3a. Antalet djur som utsätts för djurförsök har reducerats med 50 %

Mätning och uppföljning

Djurens Rätt vill försäkra sig om att det vi gör ger bästa möjliga effekt och leder till förändringar för de djur som är flest och har det sämst. Därför följer vi upp och kvalitetssäkrar insatserna för att kunna lära oss och fortsätta att utveckla verksamheten.

Styrningen och kontrollen av verksamheten ska visa att vi:

- har en ändamålsenlig och effektiv verksamhet som når målen,
- har en tillförlitlig och rättvisande redovisning och rapportering,
- efterlever lagar och regler och hushållar med våra medel.

För att vara trovärdiga måste vi kunna redovisa att pengarna används effektivt, att medlen inte försvinner på vägen och att verksamheten når målen. En viktig del i detta är också att identifiera risker i verksamheten och hantera dem.

Djurens Rätt arbetar enligt en sjuårig verksamhetsinriktning som består av huvudmål (mål på lång sikt), riktningmål och årliga delmål. Alla mål ska leda till uppfyllandet av Djurens Rätts vision. Delmålen är de indikatorer mot vilka vi mäter framgång och ser om vi är på rätt väg.

Exempel på mätning och uppföljning:

- Omedelbara resultat: till exempel antal personer vi utbildat inom våra volontärprogram.

- Kortsiktiga resultat: till exempel vilken nytta de personer vi utbildat upplever att utbildningen gav.
- Långsiktiga utfall och effekt: till exempel att inga minkfarmer är längre verksamma i Sverige.
- Årliga övergripande mål. För att omsätta de långsiktiga huvudmålen i konkret verksamhet så använder sig Djurens Rätt av OKR-metodiken, Objectives & Key Results. Alla mål följs upp tertialsvis där genomförd verksamhet har dokumenterats löpande och effekten stäms av mot målen. Uppföljning genomförs årligen av resultatet för hela året.
- Strategiska mål för en längre period. Den nuvarande verksamhetsperioden sträcker sig fram till och med 2030.

Vi mäter effekten med hjälp av flera olika resultatmått. De mest centrala är:

- Antalet politiska beslut som tas till förmån för djuren.
- Andelen frigående hönor i Europa.

- Antalet verksamma minkfarmer i Sverige och Europa.
- Köttkonsumtion per person och år i Sverige, omräknat till antal djurindivider.
- Antalet nya policyer från företag som berör hönor, turbokyklingar, och en ökad andel växtbaserade livsmedel.
- Index talen för Djurvänlig kommun-rankingen.
- Antalet volontärtimmar i Djurens Rätt.

Jag vill beta

Två års arbete, hundratusentals underskrifter och en stark opinion har gjort skillnad. Kampanjen Jag vill beta har satt betesrätten i centrum för den politiska debatten. Efter intensivt påverkansarbete nådde vi en viktig delseger: regeringen kommer inte att slopa beteskravet under den nuvarande mandatperioden. Men kampen är inte över. Vi fortsätter driva frågan tills beteskravet säkras permanent och utökas till att omfatta även kalvar och tjurar.

Överlämning till riksdagen

Genom kampanjen har vi under två års tid uppmanat regeringen att behålla och utöka beteskravet.

- 17 september 2024: 110 927 underskrifter överlämnades till landsbygdsminister Peter Kullgren.
- 26 mars 2025: Antalet namn-underskrifter hade ökat till 165 076. Överlämningen skedde i riksdagshuset, där representanter från samtliga partier var inbjudna. Riksdagsledamöter från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Centerpartiet, Sverigedemokraterna och Liberalerna deltog, medan Moderaterna och Kristdemokraterna avstod.

Samtidigt samlades över 50 personer vid Mynttorget i Stockholm för att manifestera sitt stöd för betesrätten.

Deltagarna krävde att beteskravet inte bara bevaras, utan även utökas till att omfatta kalvar och tjurar. På plats fanns representanter från Djurens Rätt, andra organisationer inom kampanjen, riksdagspolitiker, media och allmänheten.

Bakgrunden till kampanjen

Kampanjen startade efter en statlig utredning som föreslog att beteskravet för kor i lösdriftsstallar skulle tas bort. Detta trots att forskning tydligt visar betets betydelse för kor och att stödet för utevistelse är starkt bland svenska folket.

Att slopa beteskravet vore ett bakslag – inte bara för djuren som drabbas, utan också för miljön, öppna landskap, biologisk mångfald och konsumenternas förtroende för svenskt djurskydd.

Vid tidpunkten för den senaste överlämningen var utredningens

betänkande ute på remiss, med deadline den 1 april. Djurens Rätt lämnade in ett remissvar med stark kritik mot förslagen.

Riksdagens tydliga uppmaning

Dagen efter överlämningen hölls riksdagens årliga djurskyddsdebatt, där betesfrågan fick stort utrymme tack vare vårt arbete. Den 2 april röstade riksdagen för att rikta ett tillkännagivande till regeringen – en uppmaning att inte inskränka betesrätten. Miljöpartiet och Vänsterpartiet ställde sig bakom Socialdemokraternas reservation, som vann majoritet över utskottets förslag om avslag.

Även om ett tillkännagivande inte är juridiskt bindande, sänder det en stark signal till regeringen om att det saknas stöd i riksdagen för att inskränka betesrätten. Den här typen av uppslutning från oppositionspartierna är ovanlig och visar frågans tyngd.

Delseger för korna

Efter intensivt påverkansarbete kom ett viktigt besked: Regeringen kommer inte att lägga fram något förslag om att slopa beteskravet under den nuvarande mandatperioden. Uttalandet gjordes av landsbygdsminister Peter Kullgren vid en pressträff den 19 september, dagen innan Djurens Rätt arrangerade den största manifestationen för korna i svensk historia.

Beskedet visar att regeringen har tvingats lyssna till den starka opinionen. Samtidigt är frågan inte avgjord – uttalandet innebär ingen garanti för att betesrätten kommer att bestå efter nästa val.

Vi fortsätter därför att driva frågan med målet att beteskravet ska säkras permanent och utökas till att omfatta

även kalvar och tjurar. Vi arbetar för att fler djur ska få möjlighet till utevistelse och bete – inte färre.

Regeringens besked ingick i en budgetsatsning där bönder som låter sina kor beta föreslås få 1 000 kronor per ko och år i bidrag. Satsningen var villkorat av att ett förslag från EU-kommissionen skulle gå igenom, vilket handlar om att bönder ska kunna få ersättning för sådant som redan regleras i nationell lag. I dagsläget får ersättningar endast ges till bönder som har sina djur på bete i EU-länder där lagstadgade beteskrav saknas. Förslaget, som är en del av EU:s gemensamma jordbrukspolitik, antogs formellt i december 2025.

Under en pressträff den 19 september framhöll landsbygdsministern att

den svenska beteslagstiftningen behöver göras om för att ge bönder mer självbestämmande. Han hänvisade också till den omdebatterade svenska studien där 1 500 kor i lösdrift hölls inomhus under 18 månader.

Studien, som genomfördes av Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och Växa Sverige, undersökte om – och i så fall hur – kornas välfärd förändrades månad för månad under den förlängda stallperioden. Resultatet visade att hypotesen om försämrad djurvälfärd inte kan förkastas: 7 av 16 djurvälfärdsått försämrades. Bland annat ökade andelen kor med rörelsestörningar eller håtta jämfört med vid en vanlig stallperiod. Trots detta vill LRF, med utgångspunkt i studien, se en mer flexibel beteslagstiftning där undantag från beteskravet ska kunna ges.

Foto: Alma Herrström

Foto: Christian Tamayo Åslund

Foto: Alma Herrström

Foto: Christian Tamayo Åslund

Manifestation för beteskravet

Den 20 september samlades hundratals personer i Tantolunden i Stockholm för att göra sin röst hörd för kornas rättigheter.

Dagen inleddes av vår riksordförande Tina Hogevik, som betonade vikten av att fortsätta kämpa för att bevara och utöka beteskravet, trots regeringens besked. På scenen medverkade även Camilla Bergvall, författare och tidigare riksordförande för Djurens Rätt.

Politikerna Daniel Helldén (Miljöpartiet), Elin Nilsson (Liberalerna), Emma Fastesson Lindgren (Socialdemokraterna) och Kajsa Fredholm (Vänsterpartiet) höll tal för ett

fortsatt beteskrav. De intervjuades också av Therése Lindgren, välkänd influencer och ledamot i Djurens Rätts styrelse. Intervjuerna delades i sociala medier efter manifestationen för att ytterligare belysa frågan.

Besökarna kunde även njuta av musik från trion Your Friendly Neighbourhood samt Shahin Mameghani, engagerad volontär och ledamot i Djurens Rätts styrelse.

Manifestationen visade att stödet för att bevara och utöka beteskravet är starkt. Vi är många som vill se en framtid där fler djur får komma ut och beta. Evenemanget hade inte varit möjligt utan de 26 volontärer som bidrog med sitt engagemang.

I skrivande stund har vi samlat in 176 072 underskrifter till namnsamlingen Jag vill beta.

Foto: Alma Herrström

Foto: Alma Herrström

Kritik mot statlig utredning

Resultatet av den statliga utredningen *Stärkt konkurrenskraft för livsmedelsproducenter och ett starkt djurskydd* presenterades i augusti. Djurens Rätt framförde stark kritik mot förslagen som utredningen lade fram.

I början av år 2023 tillsatte regeringen en utredning om konkurrenskraft och djurskydd. Utredningen hade bland annat i uppdrag att undersöka möjliga åtgärder, inklusive regelförändringar, för att “med bibehållna högt ställda djurhållningskrav” stärka konkurrenskraften för svensk livsmedelsproduktion. I uppdragsbeskrivningen pekades det svenska beteskravet för kor ut som ett exempel på regler som går längre än EU:s gemensamma djurskyddslagstiftning.

I augusti 2024 presenterade utredningen sin slutrapport *Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd*. Den skickades ut på remiss, och Djurens Rätt var en av remissinstanserna. Sista dag att svara på remissen var 1 april 2025. Vi riktade stark kritik mot utredningens innehåll och förslag:

- Betänkandet saknar helhetssyn och förståelse för vad djurväl-färd innebär och vad nuvarande djurskyddslag syftar till.
- Betänkandet saknar i flera delar hänvisning till vetenskapliga underlag och innehåller felaktiga påståenden och slutsatser.

- Vi motsätter oss starkt förslaget om att ta bort beteskravet för kor i lösdrift. Fler – inte färre – djur behöver få komma ut på bete.
- Vi motsätter oss starkt förslaget att Jordbruksverket får i uppdrag att minska det totala antalet bestämmelser på djurskyddsområdet och införa ytterligare flexibilitet i föreskrifterna. I stället bör Jordbruksverket prioritera och få resurser för att uppdatera befintliga djurskyddsföreskrifter så att de går i linje med djurskyddslagen.
- Utredningen brister i att inte adressera djurskyddet inom kycklingindustrin.

Regeringen meddelade i september att beteskravet för kor blir kvar den här mandatperioden (läs mer på sidorna 10–13). Ett annat förslag från utredningen, som Djurens Rätt varit kritiska till, är det om så kallade virtuella elstängsel för får och nötdjur. Det förslaget gick regeringen vidare med och meddelade den 23 oktober att elchockshalsband ska tillåtas på får och nötdjur. Ändringen i djurskyddsförordningen som innebär att virtuella elstängsel blir tillåtna,

trädde i kraft 1 januari 2026. Vi kritiserade beslutet och hade tidigare i remissvar till regeringen, och i en kommentar till EU-kommissionen, varnat för att tekniken riskerar att skapa både stress och lidande för djuren. Det saknas också tillräckligt med vetenskapliga underlag för att veta säkert att djurskyddet inte riskeras.

Utredaren har ignorerat expertis och vetenskap inom djurvelfärd. Flera av utredningens förslag, som ett slopat beteskrav och minskade och mer flexibla djurskyddsföreskrifter, skulle leda till förödande konsekvenser för djurskyddet om de genomförs, säger Benny Andersson, generalsekreterare för Djurens Rätt.

Boken Djurfabrikerna

Under hösten 2025 släpptes boken *Djurfabrikerna – myten om den glada bondgården* av Camilla Bergvall, författare och tidigare riksordförande för Djurens Rätt. Boken belyser hur djurfabrikerna växte fram och vilka konsekvenser som de har fått – för djuren, för klimatet och för människor.

Djurfabrikerna bygger vidare på Camilla Bergvalls uppskattade föreläsning “En framtid utan djurfabriker” och syftar till att synliggöra ett system som allt för länge har pågått i det dolda. Boken handlar om dagens matproduktion – ett system av storskaliga djurfabriker som har vuxit fram på bara några decennier och blivit vår tids allvarligaste djurskyddsproblem. De utgör en fara inte bara för djuren, utan också för folkhälsan och klimatet. Innehållet i boken bygger bland annat på Djurens Rätts rapporter riktade mot politiker och företag, samt på intervjuer med organisationens experter inom etologi och hållbarhet. Läsaren uppmanas samtidigt att inte fastna i hopplöshet utan snarare hitta kraft för förändringsarbete: Vi kan, och måste, montera ned djurfabrikerna.

I september lanserades boken och gick därefter att köpa i Djurens Rätts webbshop och från bokhandlare runt om i landet. Lanseringen firades på ett exklusivt event i Stockholm,

där flera välkända profiler deltog. De samlades för att lyssna till ett boksamtal med Camilla Bergvall och för att reflektera över den verklighet som döljer sig bakom den moderna djurindustrin.

Efter lanseringen följde en turné runt om i Sverige med signeringar och boksamtal. Bland annat besöktes Stockholm, Göteborg och Malmö, och Bokmässan i Göteborg. Under hösten gavs boken även ut som ljudbok med Therése Lindgren, välkänd influencer tillika ledamot i Djurens Rätts styrelse, som uppläsare. Boken listades under hösten som “en av de tio bästa ljudböckerna just nu” i Dagens Nyheter.

I media
Under året uppmärksammades boken på flera sätt i media. Flera recenserade boken och Camilla Bergvall medverkade också i intervjuer i Dagens ETC och Helsingborgs Dagblad. I TV4:s Nyhetsmorgon berättade hon om boken och

problemen med djurfabrikerna. Att verkligheten bakom djurfabrikerna lyfts i ett av Sveriges mest sedda morgonprogram är viktigt. Det ger fler människor chansen att se hur djuren verkligen har det – och till att göra mer medvetna val.

Inga hönor i bur

Under 2025 nådde vi en historisk milstolpe: Burarna i svenska äggfabriker är äntligen helt borta! Detta är en enorm seger för hönorna – och för oss – efter flera decenniers målmedvetet påverkansarbete. Så vitt vi vet är vi ensamma om att ha drivit igenom en så omfattande förändring utan att lagstiftning har funnits på plats.

Historisk seger

I början av 2025 kontaktade vi branschorganisationen Svenska Ägg för att få en uppdatering om hur många hönor som fortfarande hölls i burar. Efter år av att se burägg fasas ut hos allt fler företag vågade vi hoppas att siffran var nära noll. När svaret kom – att burarna i stort sett var borta – hade vi svårt att tro det. För att vara helt säkra kontaktade vi fler aktörer: länsstyrelserna, Livsmedelsverket och Jordbruksverket. I juni kom bekräftelsen svart på vitt: Burarna är borta!

Detta är en historisk seger för hönorna. I Sveriges äggfabriker behöver inga hönor längre tillbringa sina liv i trånga gallerburar. En förändring

som inte skett av sig själv – den är resultatet av över fem decenniers arbete av Djurens Rätt tillsammans med engagerade djurvänner. Det visar att förändring är möjlig, även när politiken sviker.

Vägen mot burfritt

Djurens Rätts arbete för hönorna har en lång historia som sträcker sig tillbaka till 1970-talet, då vi med stöd av författaren Astrid Lindgren började uppmärksamma konsumenterna om hur illa hönorna i äggfabrikerna behandlas. Trots att regeringen 1988 lovade Astrid Lindgren att förbjuda burhållning av hönor inom tio år, förhalades processen och ersattes med så kallade inredda burar – en lösning som inte motsvarade djurens

behov. Ett besked som slog hårt mot djurrättsrörelsen, men framför allt mot djuren.

År 2008 inleddes ett avgörande skifte i arbetet för att få bort burarna. Dåvarande kampanjchef Benny Andersson, idag generalsekreterare för Djurens Rätt, föreslog en ny väg framåt: att påverka företagen när politiken inte tog sitt ansvar. Strategin visade sig framgångsrik. Redan efter två veckors dialog med Hemköp meddelade kedjan att buräggen skulle tas bort från hyllorna.

Sedan dess har företagspåverkan varit en central del av vårt arbete. Utvecklingen har dock inte varit utan utmaningar. Det tog hela 13 år att få

en av de mest avgörande aktörerna, ICA, att fatta samma beslut. Idag har cirka 85 företag – däribland Axfood, Coop, Lidl och ICA samt grossister som Martin & Servera, Menigo och Svensk Cater – valt bort burägg. Genom Djurens Rätts ranking Djurvänlig kommun har även samtliga 290 kommuner tagit samma steg.

Parallellt har vi fortsatt att driva frågan politiskt. Kampanjen Släpp burarna lanserades 2022 för att uppmäna regeringen att förbjuda burarna en gång för alla. Trots att beslutet ännu uteblivit har företagsdialogen visat sig vara en nyckelstrategi och ett viktigt steg mot ett samhälle där hönor inte hålls i burar.

Vägen framåt

Burarna är tomma, men eftersom burhållning inte är förbjuden i lag finns risken att den återinförs. Det är dessutom fortfarande tillåtet att importera burägg till Sverige. Trots detta har vårt arbete gjort en enorm skillnad. När den första företagskampanjen mot Hemköp inleddes 2008 levde 40 % av alla hönor i Sverige i burar – motsvarande cirka 2,5 miljoner individer. Fram till 2025 har den siffran minskat till noll, vilket innebär att minst 17 miljoner hönor har sluppit ett liv instängda i trånga gallerburar. Detta tack vare ett långsiktigt, strategiskt och uthålligt arbete av tusentals engagerade djurvänner som vägrat ge upp.

Arbetet är dock inte klart. Vi kommer fortsätta driva frågan tills Sverige inför ett lagstadgat förbud mot burhållning av hönor. Något annat är inte acceptabelt nu när burarna är borta tack vare konsumenter, företag och kommuner. Sverige, som ofta framhåller sitt djurskydd som världsledande, har halkat efter i denna fråga. Länder som Tyskland, Österrike, Luxemburg och Tjeckien har redan infört förbud, och EU-kommissionen har aviserat ett lagförslag om ett heltäckande burförbud under 2026. Sverige har ingen anledning att vänta – det är dags att släppa burarna en gång för alla.

Vägen till ett burfritt Sverige

1950-talet

Djurfabrikerna växer fram och djurhållningen blir allt mer industrialiserad. Det enklaste och billigaste sättet att producera ägg i stor skala är att stänga in hönorna i trånga burar.

1975

Djurens Rätt höjer rösten, dels genom att informera allmänheten om hönornas verklighet, dels genom att så ett viktigt tankefrö – det behövs ett frigående alternativ till äggbranschens burhållningsnorm. Frågan får stor draghjälp från författaren Astrid Lindgren.

1988

I 80-årspresent får Astrid Lindgren ett löfte från statsministern, burarna ska avvecklas. "Höns för äggproduktion får inte inhysas i burar" skrivs in i djurskyddsförordningen. Ett alternativ till burar planeras att finnas på plats inom tio år.

1998

Tio år senare och förbudet mot burhållning rivs upp i stället för att burarna fasas ut. Djurens Rätt fortsätter protestera i den offentliga debatten och med politiska verktyg.

2005

Genom att lansera så kallade inredda burar lyckades äggbranschen kringgå kritiken mot burhållningen. Djurens Rätt sågar burarna i remissyttranden och i media.

2008

Djurens Rätt väljer att testa en annan väg, nämligen att få företag att bojkotta burägg. Vid det här laget är det 40 procent av Sveriges hönor som lever i äggindustrins burar.

2017

Efter dialog med Djurens Rätt har Hemköp, Coop, Willys, Lidl, Netto och City Gross slutat sälja buräggs-kartonger. Djurens Rätt får livsmedelskedjorna att även fasa ut burägg som ingredienser i egna märken. Antalet hönor i bur är nu nere på 13 procent.

2019

Djurens Rätt har väckt stark opinion, en undersökning visar att nio av tio svenskar vill förbjuda burhållning. Landets tre största grossister antar varsin buräggsfri policy efter dialog med Djurens Rätt. Andelen hönor som hålls i burar är nu nere på 8 procent.

2020

Medborgarinitiativet End the Cage Age överlämnar 1,4 miljoner namnunderskrifter till EU-kommissionen, varav 50 000 av dem har samlats in av Djurens Rätt. Året därpå lovar kommissionen att burhållning av djur i lantbruk ska förbjudas i linje med folkopinionen.

2021

Ica säger till slut nej till burhållning av hönor. Vid det här laget har dessutom 95 procent av landets kommuner valt bort burägg vid upphandling. Nu är det bara 3,5 procent av hönorna som lever i burar.

2024

Grossistjätten Martin & Servera färdigställer sin utfasning av burägg. Totalt har över 85 företag valt bort burägg efter dialog med Djurens Rätt. Andelen hönor i burar är nu under en procent.

2025

Vinst! Djurens Rätt får bekräftat att alla burar är tomma. Minst 17 miljoner hönor har räddats från burhållning sedan 2008, tack vare engagerade djurvänner och Djurens Rätts arbete.

Tomma burar – vårt arbete i Ukraina och världen

Vi driver på för att förbättra situationen för hönor globalt genom att uppmana företag och politiker att säga nej till burhållning.

För hönorna i Ukraina

År 2023 etablerade vi Project 1882 Ukraine. Skälet? Ukraina är ett av de länder med flest djurfabriker, och det saknas nästan helt organisationer som arbetar för de miljontals djur som lever där. Nu finns det åtminstone en till – och det är vi.

Vårt främsta fokus i Ukraina är hönorna i äggfabrikerna. Nästan alla hålls i så kallade oinredda burar, en metod som förbjöds i EU redan 2012. Även om Sverige och Ukraina inte kan jämföras rakt av, vet vi att verklig förändring kräver en kombination av företags- och politisk påverkan – och det är precis den modellen vi tillämpar i Ukraina.

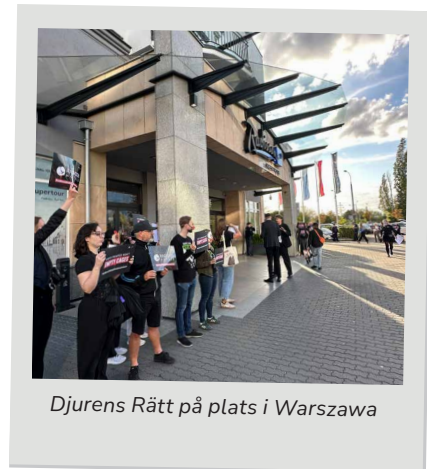
Under året har vi inlett dialoger med några av landets största aktörer, bland annat äggproducenten Ovostar och livsmedelskedjan Silpo. Vi har även fått Danone att tydligt rapportera att de är 100 % buräggsfria i Ukraina – ett viktigt steg i rätt riktning.

På politisk nivå har vi fört samtal med myndigheter och beslutsfattare. Vårt budskap är tydligt: Ukraina bör undvika EU:s misstag och inte ersätta en burtyp med en annan, utan direkt gå till burfria system. Vi har även haft kontakt med jordbruksministeriet, livsmedelssäkerhetsmyndigheten och parlamentsledamöter.

Global press på Radisson

Under hösten har vi, tillsammans med andra djurrättsorganisationer, uppmanat hotellkedjan Radisson Hotel Group att hålla sitt löfte till hönorna och fasa ut burägg globalt. Radisson är en av världens största hotellkedjor med verksamhet i över 115 länder. Redan 2019 lovade företaget att till 2025 fasa ut ägg från hönor i burar. Men när deadline närmade sig valde de att backa.

Tillsammans med det globala nätverket Open Wing Alliance lanserade vi under hösten en kampanj för att sätta press på Radisson. Kampanjen

Djurens Rätt på plats i Warszawa

har fått internationellt genomslag, med protester världen över. I Sverige genomförde vi tre protester utanför Radissons hotell i Malmö, Stockholm och Göteborg. Genom aktionerna har vi visat att vi inte accepterar tomma löften – vi vill se tomma burar.

Över 2 500 företag världen över har redan valt att säga nej till burhållning. Djurens Rätt fortsätter uppmana Radisson Hotel Group att återinföra sin deadline och presentera en konkret plan för hur målet ska nås.

Fiskar och bläckfiskar

Vattenlevande djur ses och behandlas sällan som de kännande individer de är. Djurens Rätt arbetar för att öka kunskapen om dessa djur och för att djurskyddslagstiftningen ska skärpas och utvecklas.

Bläckfiskar

I april 2023 fick vi veta att företaget Nueva Pescanova planerade världens första kommersiella bläckfiskfabrik i Spanien. Vi har uppmärksammat EU och svenska beslutsfattare på behovet av ett förbud, lanserat informationsmaterial och namninsamlingar. Vårt arbete bidrog till att projektet på Gran Canaria fördröjdes efter att miljökonsekvensbeskrivningen underkändes.

Under 2025 reagerade vi på nya planer: Grupo Profand fick tillstånd för ett forskningskläckeri i Spanien. Vi fortsätter att pressa EU att agera innan industrin etableras.

Den 8 oktober uppmärksammade vi World Octopus Day genom att lyfta bläckfiskars fantastiska förmågor och hur uppfödning av dem skulle vara förödande både för deras välfärd och för miljön. Vi uppmanade alla att

skriva under uppropet Sätt stopp för bläckfiskfabriker, som nu har samlat in över 50 000 namn.

Djurens Rätt har också ställt sig bakom uppropet Keep Them Wild, ett globalt initiativ som uppmanar regeringar att stödja lagstiftning som förbjuder bläckfiskuppfödning, stoppar expansionen av uppfödning av vattenlevande rovdjur och fasar ut användningen av vildfångade fiskar i foder.

I vårt arbete med att påverka EU:s djurskyddslagstiftning har vi i flera samråd betonat för EU-kommissionen att ett förbud mot bläckfiskuppfödning är avgörande att få med i den nya lagstiftningen.

Fiskar

EU:s djurskyddslagstiftning är under översyn. Vi har framfört till EU-kommissionen att fiskar och andra

vattenlevande djur måste omfattas av den nya lagstiftningen – både i regler för djurtransporter och i delar som rör slakt och hållning. Det krävs artspecifik lagstiftning som utgår från djurens behov och omfattar hela deras liv.

I Sverige och internationellt ser vi en oroande utveckling där fler stora landbaserade fiskuppfödningar planeras. Vi har gjort flera inspel till Jordbruksverket om detta. Uppfödning i tankar på land, så kallad RAS-uppfödning (recirkulerande akvakultursystem), lyfts ofta som ett hållbart alternativ till annan fiskuppfödning och fiske. Men de arter som föds upp, som lax och röding, är ofta beroende av foder som delvis består av vildfångad fisk – vilket är allt annat än hållbart.

När det gäller djurvelfärden finns också allvarliga risker kopplade till mycket hög djurtäthet, små utrymmen och brist på berikning.

Vi belyste grisarnas verklighet

Under 2025 synliggjorde Djurens Rätt grisarnas verklighet i djurfabriker med hjälp av nytt bild- och videomaterial från grisfabriker i Sverige. Materialet blev ett viktigt verktyg i vårt arbete för att utkräva ansvar, driva förändring och öka medvetenheten om grisarnas situation.

I svensk grisuppfödning lever grisarna i storskaliga djurfabriker, där utrymmet är begränsat och möjligheten att utföra naturliga beteenden kraftigt inskränkt. Nästan alla grisar hålls inomhus hela livet, ofta på hårda golv och i karga miljöer som inte tillgodoser deras behov. Grisar är sociala, intelligenta och nyfikna djur som behöver böka och undersöka sin omgivning större delen av dagen för att må bra. I djurfabrikerna reduceras de i stället till produktionsenheter.

Under hösten 2025 fick Djurens Rätt tillgång till helt nytt bild- och videomaterial från fyra svenska grisfabriker i Västra Götaland. Materialet kom från anonyma källor och har verifierats av Djurens Rätt, både vad gäller plats och tidpunkt. Dokumentationen gav en unik inblick i hur grisarnas vardag faktiskt ser ut bakom stängda dörrar – en verklighet som sällan når allmänheten.

Materialet visar bland annat grisar som hålls trångt i små boxar med hårda golv utan strö, mycket smutsiga

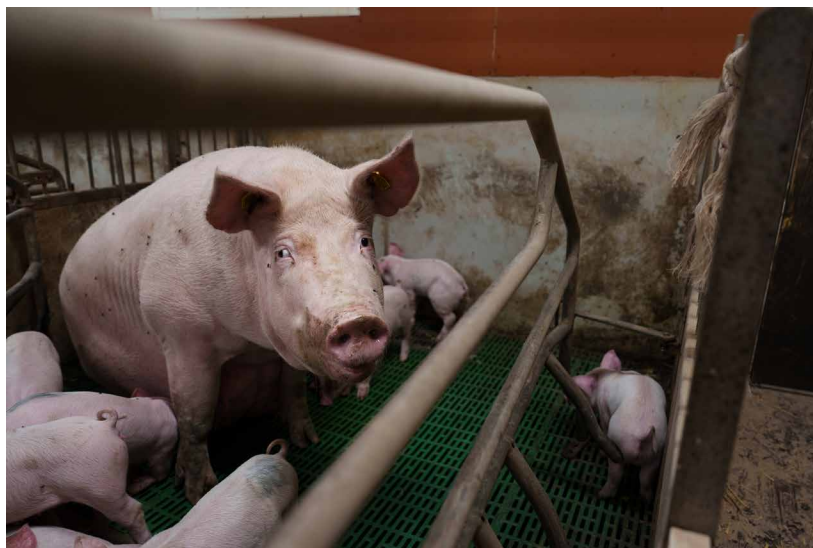
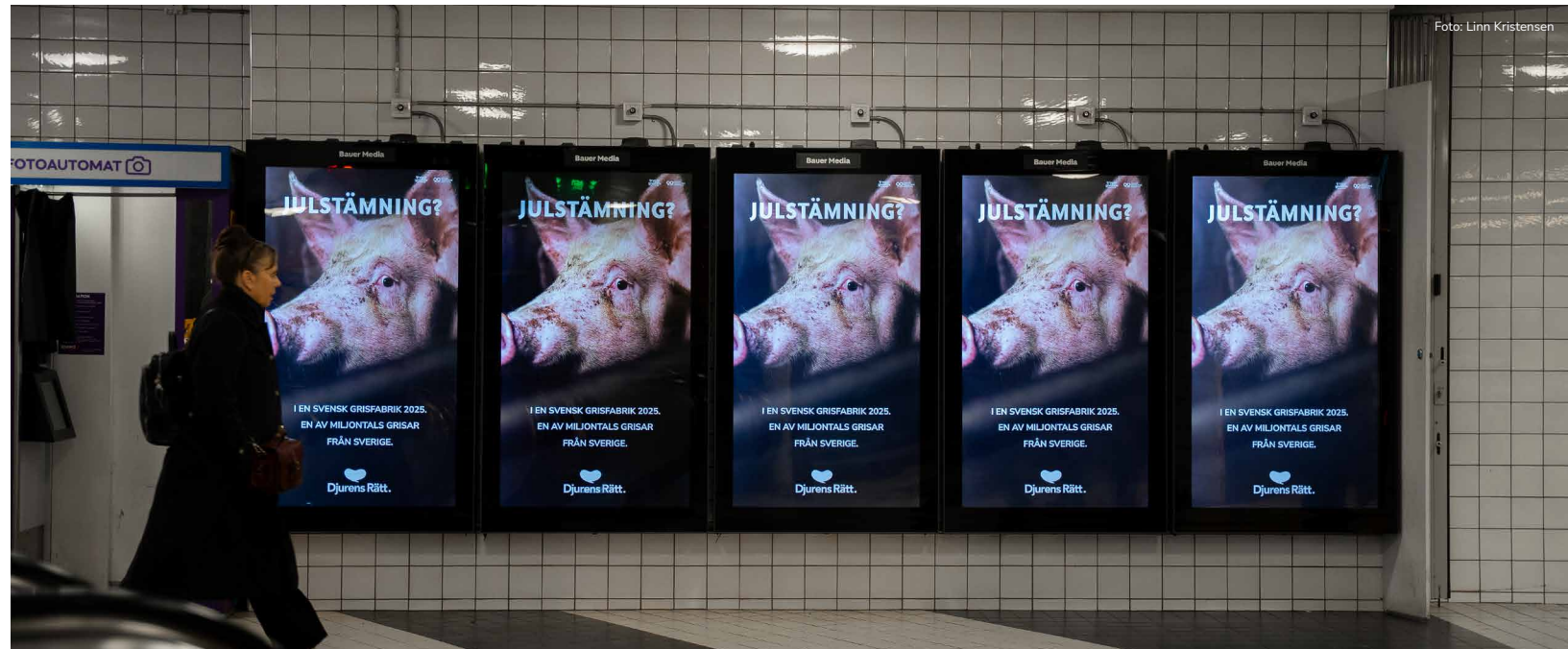
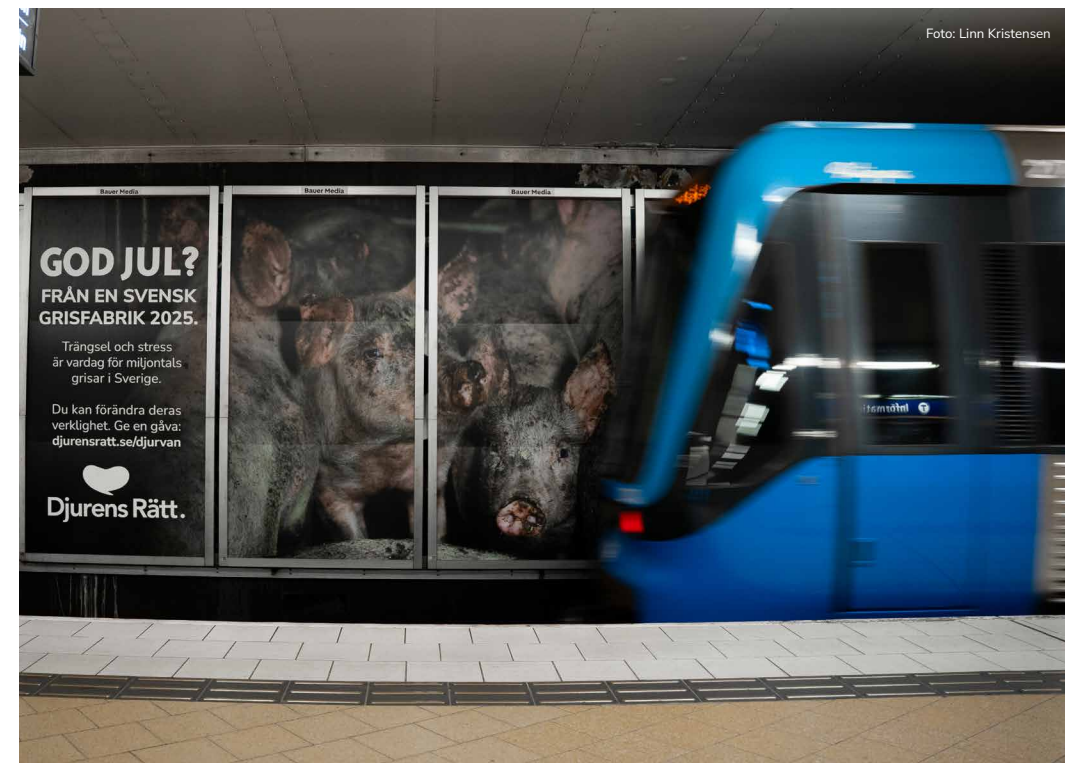
miljöer och djur med stora navelbräck, skador och sår. Döda grisar ses ligga intill levande individer. Bilderna väcker allvarliga frågor om djurskydd och efterlevnad av lagstiftningen. Genom att publicera materialet kunde vi synliggöra lidandet som är en del av den industriella grisproduktionen – inte som undantag, utan som en konsekvens av systemet.

För Djurens Rätt blev materialet ett viktigt verktyg för både information och handling. Det handlade inte bara om att visa hur det ser ut, utan om att använda dokumentationen för att kräva ansvar och förändring. De aktuella grisfabrikerna har anmälts till både polisen och länsstyrelsen.

Att granska djurfabrikerna och använda juridiska verktyg är ett sätt att omsätta engagemang i konkret handling. Genom att agera kraftfullt bidrar vi till att missförhållanden uppmärksammas och i bästa fall åtgärdas, samtidigt som vi tydliggör behovet av en större systemförändring.

Det nya bild- och videomaterialet användes också i Djurens Rätts julkampanj, där fokus låg just på grisarna – ett djur som under julen konsumeras i mycket stor utsträckning, inte minst genom julskinkan. Julen är en tid då många reflekterar över omtanke, traditioner och val, och kampanjen tog fasta på detta genom att synliggöra sambandet mellan konsumtion och lidande.

Vi visade grisarnas verklighet genom digital annonsering, tryckta medier och omfattande utomhusreklam i kollektivtrafiken i stora delar av Sverige. Satsningen nådde hundratusentals människor och bidrog till att öka kännedomen om grisarnas situation i djurfabrikerna. Genom att visa grisarnas verklighet och koppla den till julens mattraditioner uppmanade vi människor att välja bort lidandet. Budskapet var tydligt: det går att fira jul utan att bidra till djurens lidande genom att välja vego. Att välja vego är ett konkret sätt att stå upp för grisarna och samtidigt ta ett steg mot ett mer medkännande matsystem.

Sveriges vanligaste fågel

Under 2025 lanserade vi kampanjen Sveriges vanligaste fågel för att uppmärksamma kycklingarnas situation i djurfabrikerna. Kycklingen är Sveriges mest förekommande fågel – över 100 miljoner individer föds upp och slaktas varje år. Kampanjen syftade till att öka kunskapen om deras livsvillkor och samtidigt lyfta deras intelligens, känsloliv och förmåga att kommunicera.

Lyckad namninsamling

I februari 2024 startade vi namninsamlingen "Regeringen – det är dags att anta ett förbud mot turbokycklingar". Under 2025 intensifierade vi kommunikationen, vilket gav stort genomslag och engagerade tusentals personer. Genom sociala medier, nyhetsbrev och kampanjsidan uppmanade vi allmänheten att skriva under och visa sitt stöd. Vid årsskiftet hade fler än 58 000 namn samlats in.

Frankenchickens: Bred to suffer

Vi fortsatte även arbetet med den EU-inriktade namninsamlingen "Frankenchickens: Bred to suffer", där vi uppmanar EU-kommissionen att förbjuda turbokycklingar i hela unionen. Målet är att få EU att erkänna det omfattande lidande dessa individer utsätts för – och ta politiskt ansvar för att stoppa det.

Upptäckta djurskyddsbrister

Under året samlade vi in rapporter och statistik från länsstyrelser och

Livsmedelsverket för att kartlägga djurskyddsbrister i kycklingindustrin. Resultatet visar att brister förekommer i flera led av produktionen – från avel och uppfödning till transport och slakt. Trots att delar av materialet är sekretessbelagt kunde vi identifiera följande:

- Minst 56 000 kycklingar har utsatts för behandlingar som orsakat smärta, stress eller tidig död.
- 6 tillfällen med otillåten mängd fotskador (frätskador), vilket kan ha drabbat minst 30 000 individer per tillfälle.
- 8 tillfällen med mer än 1 % dödlighet under transport – över 4 000 individer.
- 10 tillfällen med slaktbrister, vilket kan ha inneburit risk för att djur skällats levande.
- 12 tillfällen med olämplig temperatur, vilket har drabbat minst 39 000 kycklingar.
- 30 tillfällen med uppflykta djur (sårskador), totalt 36 individer.

- 42 tillfällen med klämda fåglar, totalt 44 individer.
- 44 tillfällen med övriga djurskyddsbrister, som har drabbat över 12 000 kycklingar.

Muralmålning i Malmö

Som en del av kampanjen skapades en muralmålning under Malmö-festivalen för att belysa kycklingarnas situation. Målningen illustrerade kontrasten mellan den idylliska bild företagen vill förmedla – gröna ängar och gott om plats – och den verklighet som råder i djurfabrikerna: trånga, mörka och stressfyllda miljöer där miljontals individer lever och dör utan möjlighet till naturliga beteenden. Muralen väckte starka reaktioner och nådde nya målgrupper, särskilt unga och förbipasserande som kanske inte tidigare reflekterat över kycklingindustrin. Genom att ta plats i det offentliga rummet kunde vi sprida budskapet utanför våra vanliga kanaler.

Fler företag tar ställning för kycklingarna

2025 har inneburit betydande framsteg för kycklingarna. Flera stora aktörer har anslutit sig till European Chicken Commitment (ECC) och därmed tagit avstånd från turbokycklingar. Dessa beslut påverkar miljontals djur – men arbetet fortsätter, eftersom flera av de största livsmedelskedjorna ännu inte har tagit ställning.

Under året har vi fortsatt att prioritera arbetet med att få fler inflytelserika företag att implementera ECC. ECC är en uppsättning välfärdsriterier som företag integrerar i sina inköspolicies och innebär en stegvis omställning mot bättre djurvälstånd. När ett företag ansluter sig till ECC gör de ett aktivt ställningstagande för förändring för de miljontals kycklingar som idag lever under mycket dåliga förhållanden i kycklingfabriker. Detta är ett viktigt steg framåt – även om kriterierna bör betraktas som en absolut miniminivå.

Viktiga åtaganden under året

- Viking Line tog i början av året ett tydligt steg för kycklingarna genom att ansluta sig till ECC. Beslutet är resultatet av en lång

dialog med Djurens Rätt och omfattar inte bara den svenska verksamheten, utan även den finska och estniska. Med cirka sex miljoner resenärer årligen är Viking Line ett av Nordens största färjebolag, vilket gör åtagandet särskilt betydelsefullt.

- Reitan Convenience Sverige följde senare under året efter och valde att inkludera ECC:s kriterier i hela sin verksamhet. Företaget äger butikskedjorna Pressbyrå, 7-Eleven och PBX, och beslutet omfattar samtliga produkter i kedjans 383 butiker runt om i landet. Med 229 000 kunder varje dag och en fjärdedel av den svenska convenience-marknaden är Reitan

Convenience minst sagt en tung aktör.

- Kort därefter meddelade Circle K att de planerar att fasa ut turbokycklingar i sitt sortiment på cirka 300 bemannade stationer i Sverige. Därmed blev Circle K det 70:e företaget som, efter dialog med oss, valt att arbeta enligt ECC.
- Under hösten gick hotellkedjan Strawberry ut med sin nya djurvälståndspolicy som bland annat innefattar ECC och gäller i Sverige, Finland, Norge och Danmark. Med varumärken som Comfort Hotel, Quality Hotel, Clarion Hotel och Home Hotel driver Strawberry runt 250 hotell

i dessa länder, vilket innebär att beslutet kommer att påverka många djur. Från slutet av 2026 kommer företaget inte längre att köpa kött från turbokycklingar och ställer dessutom krav på att leverantörer rapporterar om kycklingarnas möjlighet till utevistelse. Policyn innehåller även andra förbättringar, bland annat ett förbud mot fixering av sugor – en metod som fortfarande är vanlig i många länder och som innebär en allvarlig inskränkning av djurens rörelsefrihet och välmående.

- Under hösten beslutade även KRAV att inte längre tillåta

turbokycklingar bland sina medlemmar, efter en lång dialog med Djurens Rätt. Detta är ett viktigt steg som stärker trycket på hela branschen att förbättra djurvälståndet.

Att företag ansluter sig till ECC är avgörande – men lika viktigt är att de lever upp till sina åtaganden. Därför kräver ECC årlig, transparent rapportering av framsteg, antingen på företagets hemsidor eller i hållbarhetsrapporter. Vi följer upp detta noggrant för att säkerställa att förändringen verkligen sker.

Ett företag som visar tydliga resultat är kafékedjan Espresso House. Efter

samtal med Djurens Rätt började de redan 2019 arbeta med ECC, och i sin senaste hållbarhetsrapport visar de att omställningen nästan är klar i två av de fyra länder där policyn gäller. Även Cheffelo, ägare till bland annat Linas Matkasse, har redovisat framsteg under året.

Tyvärr saknar vi fortsatt ställningstagande för kycklingarna från flera stora aktörer inom livsmedelsbranschen, bland annat från livsmedelskedjorna. Att ICA, Coop, Axfood och Lidl fortsätter stå bakom sättet som kycklingarna behandlas i kycklingfabrikerna är häpnadsväckande och något som Djurens Rätt kommer jobba hårt för att förändra under 2026.

Nytt fokus i Lidl-kampanjen

Under året har vi intensifierat kampanjen mot Lidl – en av Europas största livsmedelskedjor – för att få dem att ta avstånd från turbokyklingar. Genom protester, digitala aktioner och opinionsbildning har vi satt press på Lidl Sverige och deras Sverigechef, Jakob Josefsson, att anta European Chicken Commitment.

Den 15 februari samlades Djurens Rätts volontärer på Aftonstjärnan i Göteborg för årets rikskonferens. Där presenterades ett nytt kampanjfokus med en tydlig mottagare: Lidl:s Sverigechef, Jakob Josefsson. Med budskapet "Sån är Jakob?" vill vi understryka att ansvaret – och beslutet att förbättra kycklingarnas situation – ligger hos honom.

Samma dag lanserades en animerad film om turbokyklingen Lidia, som i filmen möter Jakob när hon protesterar utanför Lidl. Filmen, skapad av två studenter vid Stockholms Konstnärliga Högskola, spreds digitalt via sociala medier och annonsering.

Vi genomförde även ett demonstrationståg längs Avenyn i Göteborg, från Götaplatsen till Lidl:s butik på Kungsgatan. Cirka 100 personer deltog i protesten, och ytterligare 50 personer samlades utanför Lidl:s butik på Hisingen två dagar senare.

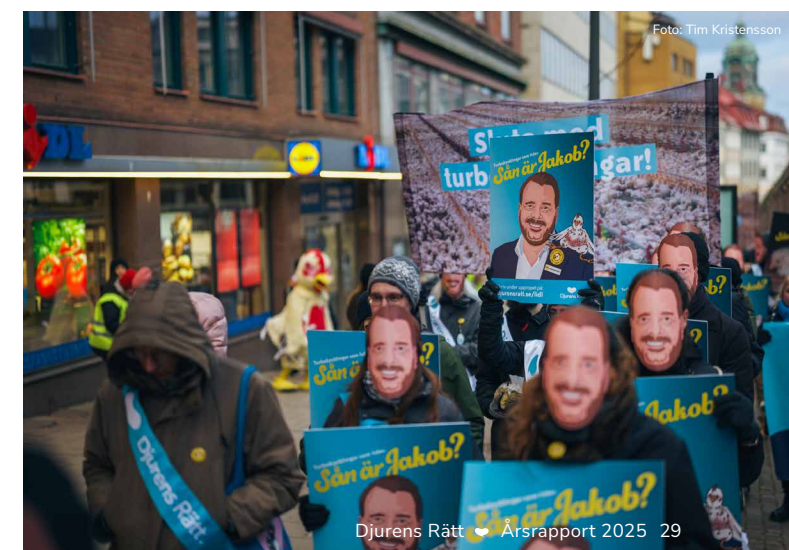
Protester och digitala aktioner
I början av april genomförde Djurens Rätt en protest utanför Lidl:s huvudkontor i Stockholm. Vid detta tillfälle överlämnades en påskgåva till Lidl:s Sverigechef, innehållande kampanj-

material, vykort från allmänheten samt över 33 800 underskrifter från vår namninsamling. Samtidigt lanserades en digital protest på Instagram, där fler än 100 personer – inklusive profiler som Thérèse Lindgren, Evelina Forsell och Gurgin Bakircioglu – bidrog till att sprida kampanjens budskap.

Eftersom Lidl är huvudsponsor till Svenska Ishockeyförbundet riktades även aktioner mot förbundet. Den 18 april genomfördes en protest utanför Frölundaborg Arena i Göteborg i samband med Finnkampen. En representant från förbundet mötte oss och uttryckte sig positivt om vår närvaro. Under hockey-VM i Stockholm i maj genomfördes ytterligare protester och aktioner vid flera matcher. Trots upprepade försök att inleda dialog har förbundet valt att inte ta ställning.

Lidl:s ansvar kvarstår

I Tyskland, Frankrike och Belgien har Lidl redan beslutat att fasa ut turbokyklingar. Som en av Europas största livsmedelskedjor har de både makt och ansvar att skapa förändring – ett ansvar de ännu inte tagit i Sverige.

Djurvänliga kommuner och regioner

Rankingen Djurvänlig kommun presenterades för sjunde året i rad, med Nykvarn som segrare. Andelen kommuner som valt bort turbokyklingar vid upphandling hade ökat markant sedan föregående år. För första gången granskades även regionerna, där Blekinge knep förstaplatsen.

Djurens Rätts ranking Djurvänlig kommun är baserad på en enkätundersökning om de djurvänliga val som Sveriges kommuner har implementerat. Satsningar på växtbaserad mat, och höga djurskydds-krav vid upphandling av animaliska produkter, gynnar en hög placering på listan.

Nära 60 % av de svarande hade under det gångna året genomfört åtgärder som resulterat i minskad mängd kött, och ökad servering av växtbaserad mat. Drygt en tredjedel uppgav att de har uttalade mål om att öka andelen växtbaserad mat i sina måltidsverksamheter.

Turbokyklingar valdes bort
Vi har haft starkt fokus på de omfattande djurskyddsproblemen i kycklingfabrikerna i våra samtal med kommunerna, och det har gett resultat. I 2024 års undersökning angav 84 % att kraven de ställde var i nivå med regelverket för svensk animalieproduktion, vilket innebär att kycklingköttet kom från snabbväxande turbokyklingar. Den siffran

hade nu minskat till 77 %. Andelen kommuner som använder det relativt nya upphandlingskriteriet, för att välja bort turbokyklingar, hade samtidigt ökat markant.

Nykvarn engagerad vinnare
Rankingens vinnare Nykvarns kommun har satsat på mer växtbaserad mat och kommunen har också en hög nivå på de djurskyddskrav som ställs vid upphandling. Nykvarn är en av de kommuner i landet som kommit längst när det gäller att välja bort turbokyklingar.

Sveriges mest djurvänliga kommuner 2025:

1. Nykvarn
2. Nyköping
3. Järfälla
4. Nacka
5. Kalmar
6. Sigtuna och Uppsala (delad placering)
8. Kristianstad och Säter (delad placering)
10. Östersund

Djurvänlig region
För första gången granskades även hur djurvänliga regionernas matinköp och serveringar är. Blekinge toppade listan och utsågs till vinnare i den nya rankingen Djurvänlig region, där 90 procent av Sveriges regioner deltog.

Sveriges mest djurvänliga regioner 2025:

1. Blekinge
2. Jämtland Härjedalen
3. Västmanland och Örebro län (delad placering)

Växtbaserat i politiken

Växtbaserad mat har varit på den politiska agendan och haft både med- och motgångar. Djurens Rätt har tagit vara på möjligheterna att påverka.

Ministern kritiserade kostråden
Livsmedelsverkets förslag till nya svenska kostråd, med fokus på mer växtbaserat och ytterligare begränsning av rött kött, bemöttes av landsbygdsministern med begäran om en fördjupad analys. Djurens Rätt bidrog liksom tidigare under processen med synpunkter och publicerade en debattartikel om landsbygdsministerns agerande. Trots ministerns försök att styra stod Livsmedelsverket fast vid sina rekommendationer.

Vegoburgaren hotad
Under hösten röstade EU-parlamentet ja till ett lagförslag som förbjuder användningen av köttrelaterade namn på växtbaserade produkter. Förslaget innebär att ord som "burgare", "korv" och "biff" endast får användas för produkter som innehåller kött. Växtbaserade alternativ riskerar därmed att tvingas anta nya namn, vilket kan försvåra både marknadsföring och försäljning.

Förslaget sägs vilja skydda konsumenter, trots att forskning tydligt visar att dessa benämningar snarare underlättar för konsumenterna. Inför omröstningen kontaktade vi de svenska parlamentarikerna, engagerade våra medlemmar i påverkansarbete och skrev under ett öppet brev. Förslaget förhandlades sedan i ministerrådet, där det åtminstone tillfälligt stoppades. Inför mötet uppmanade vi regeringen att rösta emot förslaget, vilket de meddelade att de skulle göra. Trots denna delseger är frågan ännu inte avgjord, eftersom lagförslaget förväntas tas upp igen under kommande år. Djurens Rätt fortsätter att arbeta med frågan.

EU:s jordbrukspolitik
EU-kommissionens förslag till en ny gemensam jordbrukspolitik för perioden 2027–2034 har publicerats. Vi har deltagit i två samråd hos landsbygdsdepartementet, där vi lämnade synpunkter på förslaget

och på vad regeringen bör prioritera i de kommande förhandlingarna.

Vi har redan i ett tidigare skede arbetat aktivt för att den nya jordbrukspolitiken ska ha ett starkt innehåll, och vi ser positivt på att djurvälfärd nu uttryckligen nämns som ett av målen. I vårt remissvar var vi däremot starkt kritiska till utformningen av stöd som gynnar djurfabriker, och vi betonade behovet av en politik som främjar omställningen till växtbaserat.

Välj Vego

Djurens Rätts inspirationskoncept Välj Vego omfattar bland annat hemsidan väljvego.se, konton på sociala medier, ett månatligt nyhetsbrev, ett digitalt inspirationsmagasin samt appen Välj Vego! På plattformarna delas veganska recept, nyheter och artiklar – allt med ett tydligt syfte: att Välj Vego ska vara en megafon för djuren och inspirera konsumenter att välja mer vego.

Appen Välj Vego!

Appen lanserades 2023 och har sedan dess blivit en naturlig del av konceptet Välj Vego. Under 2025 har appen utvecklas för att ge en smidigare och mer inspirerande användarupplevelse. Bland annat förbättrades receptbankens sökfunktion, vilket gör det enklare att hitta rätt bland recepten, samt möjligheten att spara favoriter och återvända till dem.

En uppskattad funktion är möjligheten att skapa egna utmaningar och bjuda in sina vänner – något som bidrar till att sprida växtbaserad matglädje även utanför appens gränser.

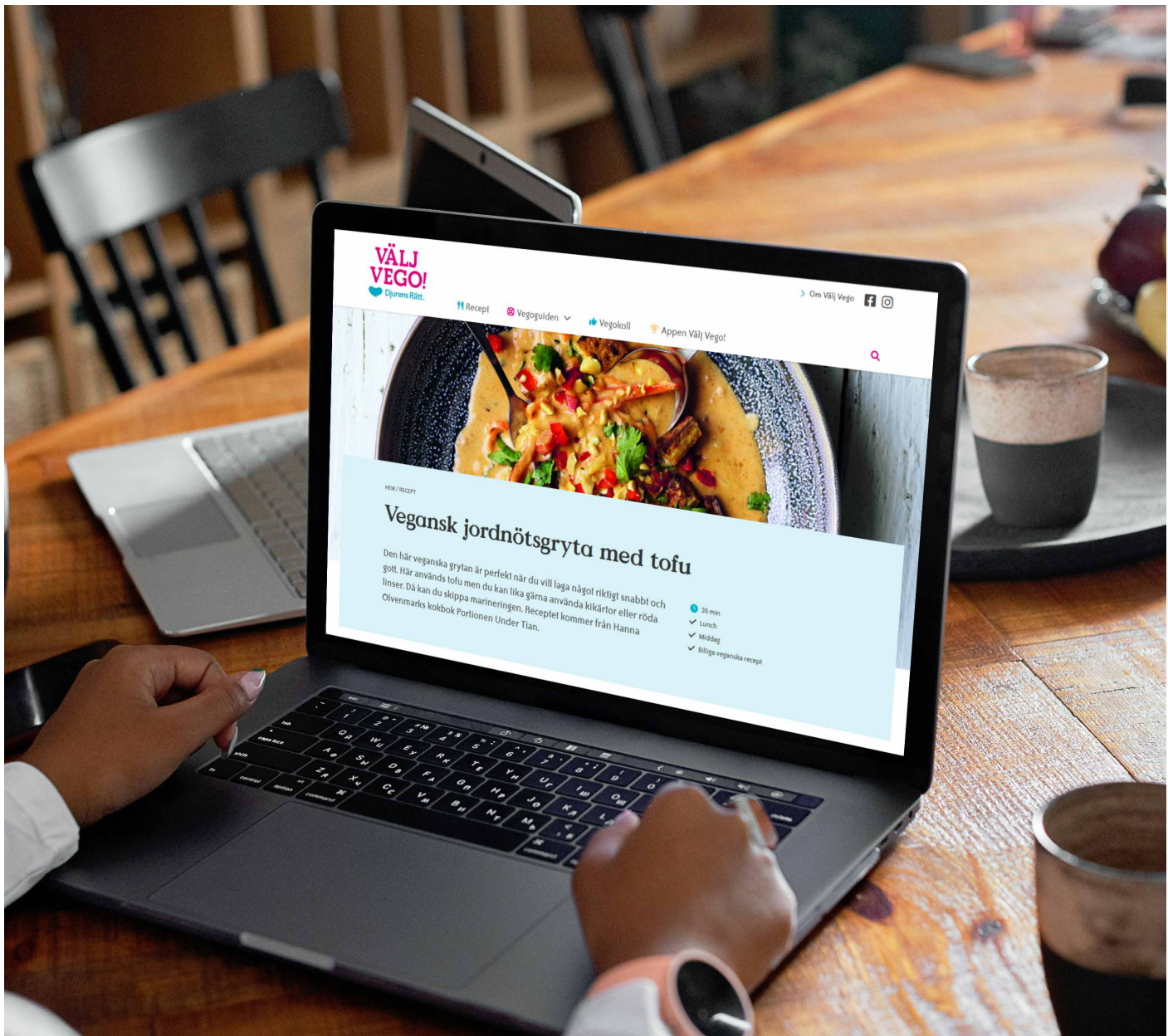
Vegoutmaningar

Vegoutmaningarna hjälper framför allt konsumenter under perioder då mat och traditioner står i fokus. Under året erbjöd vi både återkommande favoriter och uppdaterade koncept – allt för att göra det lättare att välja vego oavsett om det handlar om vardagsmat, påsk, sommar eller att ladda upp inför en grön jul.

Totalt deltog omkring 4 000 personer i någon av vegoutmaningarna under 2025. Det visar tydligt att intresset för växtbaserat fortsätter att vara starkt, och att Välj Vego spelar en viktig roll i att ge fler de verktyg, den pepp och den inspiration som behövs för

att minska konsumtionen av animalier. Den utmaning som lockade flest deltagare var Kycklingfri matglädje, där deltagarna fick ta del av kycklingfria recept och andra relevanta tips som gör det enkelt att välja bort kycklingkött från tallriken – utan att kompromissa med smak eller matglädje.

För att göra största möjliga skillnad riktar sig utmaningarna främst till reducerare – personer som aktivt försöker minska sin konsumtion av animalier. Av årets nya kontoregistreringar i appen tillhörde 96 % denna grupp, vilket visar att vi når rätt målgrupp med våra insatser via Välj Vego.

Så nådde vi ut

Under 2025 hade väljvego.se i snitt över 90 000 unika besökare per månad. Bland årets mest uppskattade innehåll fanns bland annat sidan "otippade veganska produkter" och receptet på "vegansk jordnötsgryta med tofu".

I våra sociala medier fortsatte vi att växa och utvecklas. På Facebook ökade följarantalet och på Instagram arbetade vi mer med rörligt innehåll, vilket ledde till ökat engagemang från målgruppen. Nytt för året var även att vi etablerade oss på Tiktok – en plattform där vi kan nå ut till yngre målgrupper som föredrar snabba,

visuella format och där vi såg god respons redan under lanseringsåret.

Vårt nyhetsbrev, Vegobrevet, skickades ut månadsvis och behöll ett högt engagemang bland prenumranterna. Många läsare återkommer månad efter månad för tips, recept och nyheter som gör det enklare att välja vego i vardagen.

Guider som gör det enkelt att välja vego

För att ännu bättre möta människors frågor om växtbaserad mat publicerade vi under året flera nya guider på väljvego.se som hjälper både nybörjare och vana vegomattlagare

att hitta rätt. Guidernas syfte är att ge svar på vanliga funderingar, samla tips och visa hur enkelt det kan vara att hitta växtbaserade alternativ.

Bland årets guider finns bland annat:

- **Proteinrika recept**
- **Vegansk mat i airfryer**

Genom att erbjuda relevanta guider, inspirerande recept och konkreta tips hjälper Välj Vego allt fler att ta steg mot en mer växtbaserad och djurvänlig livsstil – och bidrar samtidigt till en normförflyttning och en större samhällsförändring.

I'M VEGAN automatiseras – för ökad transparens

Trots motvind på vegomarknaden under 2025 har Djurens Rätt tagit avgörande steg för att stärka märkningen I'M VEGAN. Genom att digitalisera och automatisera ansökningsprocessen har vi skapat bättre förutsättningar för tillväxt, effektivitet och ökad transparens.

Sedan 2012 har Djurens Rätt erbjudit en egen märkning för veganska produkter. Märkningen hette initialt 100 % VEGANSKT, men i takt med att marknaden utvecklades identifierades behovet av en internationellt gångbar märkning. År 2019 lanserades I'M VEGAN med ett nytt namn och ett uppdaterat visuellt uttryck. Sedan dess har över 20 företag anslutit sig, och närmare 600 produkter är idag märkta.

När märkningen först introducerades saknades en gemensam definition av vad som räknas som veganskt. ISO-standarden för veganska produkter, som kom 2021, blev en viktig milstolpe. Trots detta kvarstår behovet av en oberoende certifiering. Konsumenter måste kunna lita på att produkter är korrekt märkta, och företag behöver tydlig vägledning kring vad som faktiskt kan marknadsföras som veganskt – särskilt inom kosmetika och hushållsprodukter, där frågor om djurförsök är centrala.

Efter flera år av tillväxt började vegomarknaden bromsa in under 2023. Många företag valde bort

certifieringar för att minska kostnader. Vi identifierade att den största utmaningen inte var licensavgiften, utan den tid och administration som ansökningsprocessen krävde. Under 2025 påbörjades därför ett omfattande arbete med att automatisera processen, och den nya digitala versionen av I'M VEGAN lanserades under hösten.

EU:s direktiv om konsumentmakt i den gröna omställningen (2024/825), som träder i kraft i september 2026, förväntas påverka märkningar som I'M VEGAN positivt. Vår bedömning är att egenskapade vegologgor på förpackningar kommer att försvinna, vilket i sin tur bidrar till en mer enhetlig och trovärdig kommunikation gentemot konsumenter.

Vår målsättning är att dubbla antalet anslutna företag under 2026. Genom att erbjuda en effektiv, transparent och internationellt gångbar märkning vill vi bidra till att fler veganska produkter når nya målgrupper – och att det blir enklare för konsumenter att identifiera och välja veganska alternativ.

Sista minkfarmen är stängd

Efter ett halvt sekel nådde vi målet: Under 2025 stängde den allra sista minkfarmen i Sverige. För Djurens Rätt är detta en historisk seger – resultatet av envis opinionsbildning, kampanjer och politiskt arbete.

På 1970-talet fanns över 1 300 minkfarmer i Sverige, och mer än två miljoner djur dödades varje år för sin päls. Redan då började vi driva frågan om ett förbud mot pälsdjursfarmning. Under decennier följde kampanjer, namninsamlingar, politiska initiativ och mycket mer.

2025 kom genombrottet: samtliga minkfarmer i Sverige hade lagt ned. Genom att hålla frågan levande, år efter år, såg vi till att en epok gick i graven – och att djurens lidande på svenska pälsdjursfarmer blev historia.

Utredning om förbud
Under hösten 2023 utlovade regeringen ett statligt avvecklingsstöd för minkfarmer som lade ned sin verksamhet, och under 2025 hade alla farmer ansökt om stödet. Efter ett intensivt påverkansarbete av Djurens Rätt kom också nästa besked från regeringen: Regeringen meddelade att de skulle tillsätta en utredning om förbud mot uppfödning av djur för pälsproduktion.

Därmed skulle Sverige äntligen kunna ansluta sig till andra EU-länder som redan har tagit steget – där hitintills över 20 EU-länder har introducerat, eller har närmast sig, ett förbud mot pälsdjursuppfödning. Vi välkomnade beskedet, eftersom ett förbud skulle vara ett viktigt steg för att säkerställa att pälsdjursfarmning aldrig kommer att återupptas i Sverige.

Utredningen ska redovisas senast 30 april 2026, och ska bland annat föreslå hur ett förbud mot uppfödning och hållande av djur för pälsproduktion kan komma att utformas. Som anledning till det kommande förbudet hänvisas bland annat till "djuretiska diskussioner", någonting som vi har drivit i över 50 år. I direktivet står det att syftet är "att skapa en ändamålsenlig reglering som förbjuder uppfödning och hållande av djur för pälsproduktion" samt att "klargöra rätten till ersättning för eventuella kvarvarande eller nyetablerade uppfödare". Förhoppningen är att utredningen kommer att lägga en god grund för ett heltäckande,

och permanent, förbud mot pälsdjursfarmning i Sverige.

Fur Free Europe
Djurens Rätt var en av de drivande aktörerna bakom det europeiska medborgarinitiativet Fur Free Europe, som lanserades i maj 2022 tillsammans med över 80 andra organisationer i Europa. Målet med initiativet var att få ett förbud mot pälsdjursfarmer och handeln med pälsprodukter i EU.

Initiativet blev en stor framgång. Minst en miljon namnunderskrifter krävdes för att initiativet skulle kunna tas vidare i den politiska processen, någonting som säkerställdes tidigare än väntat. 1,5 miljoner underskrifter samlades in så snabbt att initiativet avslutades två månader tidigare än planerat, där vi samlade in över 100 000 av underskrifterna från svenska medborgare.

Tack vare det stora stödet besvarades initiativet av EU-kommissionen. Kommissionen öppnade en möjlighet

för allmänheten och organisationer att lämna sina synpunkter, vilket vi gjorde. I samband med detta fick Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (EFSA) i uppdrag att ta fram ett vetenskapligt yttrande om djurens välfärd inom pälsproduktionen. Yttrandet har EU-kommissionen nu har tagit del av.

Vetenskapen bekräftar lidandet
EFSA publicerade i juli 2025 ett 175 sidor långt vetenskapligt yttrande angående välfärden hos djur i pälsdjursfarmer. Slutsatsen var tydlig: Det går inte att förebygga eller signifikant reducera de välfärdsproblem som djuren i pälsindustrin utsätts för. Myndigheten granskade bland annat minkar, rävar, mårhundar och chinchillor, och konstaterade att djurens behov av rörelse och skydd inte kan tillgodoses i de små burar som används i dag. Kort sagt – lidandet är inbyggt i systemet. Rapporten blev ett avgörande vetenskapligt underlag för vårt fortsatta arbete med att få till ett europeiskt förbud.

Sverige och EU
Redan 2023, under det svenska EU-ordförandeskapet, uppmanade en klar majoritet av medlemsländerna EU-kommissionen att ta fram ett lagstiftningsförslag om förbud mot pälsdjursuppfödning och försäljning av pälsprodukter inom EU. Trots framgångarna med den svenska avvecklingen och de pågående diskussionerna om Fur Free Europe i Bryssel har Sverige ännu inte uttalat sitt stöd för ett EU-förbud mot pälsdjursuppfödning.

Under hösten fortsatte vi därför vårt arbete med att bidra med information, träffa beslutsfattare och väcka uppmärksamhet för frågan i riksdagen. Vi kommer fortsätta att driva frågan fram till den dag som både Sverige och EU sätter stopp för pälsindustrin.

Vägen till ett pälsfarmsfritt Sverige

1920-talet

Pälsindustrin introducerades i Sverige och antalet pälsdjursfarmer växte lavinartat under de följande decennierna.

1970-talet

Minkfarmningen nådde sin topp med omkring 1 300 farmar som varje år födde upp och dödade över två miljoner djur. Även intresset för djurskyddsfrågor växte och utredningar och restriktioner mot pälsindustrin påbörjades.

1988

En ny svensk djurskyddslag trädde i kraft. Den skulle ge djur som föds upp för livsmedel, ull, skinn eller päls rätt till att utföra naturliga beteenden.

1990-tal

Vårt kampanjarbete mot minkfarmer intensifierades.

2006

Ett förbud mot minkfarmning var nära att införas. Politiskt momentum fanns, men beslutet uteblev och förslaget drogs tillbaka.

2007

Djurens Rätt var en av initiativtagarna till Fur Free Retailer Program, en lista över pälsfria företag världen över.

2010-talet

Intensifierad opinionsbildning: namninsamlingar, kampanjer, dialoger med företag och samarbeten med organisationer.

2018

Norge, som förut var världens största producent av rävpäls, röstade igenom ett förbud mot pälsdjursfarmning.

2020

Pandemin förändrade spelplanen. Smittspridning bland minkar sågs som en ny anledning till att minska antalet farmar. Små segrar kunde synas i att antalet farmar successivt minskade.

2023

Det europeiska medborgarinitiativet Fur Free Europe avslutades mer än två månader tidigare än planerat. Detta blev möjligt tack vare att ett rekordstort antal underskrifter redan hade samlats in från EU-medborgare. Totalt nådde initiativet hela 1,5 miljoner underskrifter.

2023

Regeringspartierna tillsammans med Sverigedemokraterna avsatte i sin budgetproposition 180 miljoner kronor för frivillig avveckling av minkfarmerna under 2024 och 2025. Parallellt med detta inleddes ett arbete med att utreda ett förbud mot pälsdjursfarmning.

2025

Minkfarmningen upphörde i Sverige. Segrar som föreföll långt borta blev verklighet, och en epok avslutades.

Woolrich, sluta med päls!

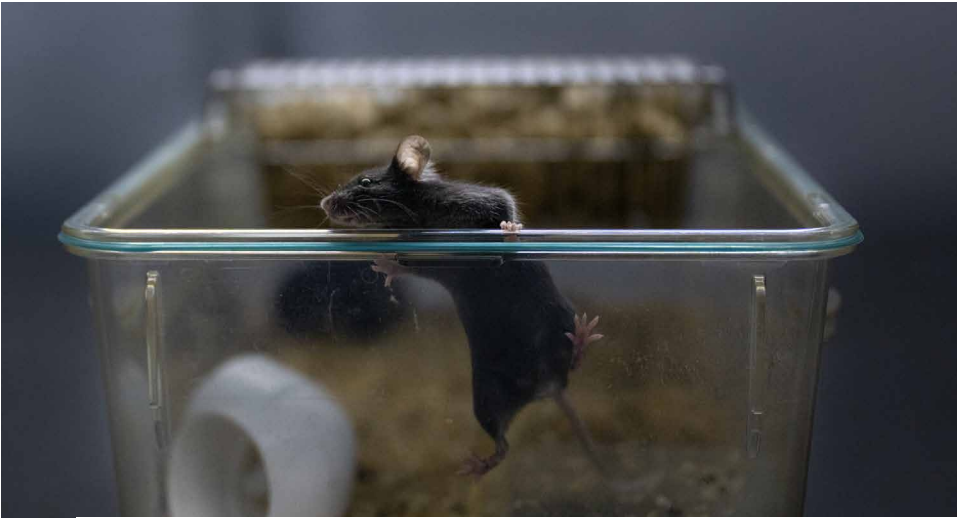
Inför höstens internationella modeveckor 2025 inledde Djurens Rätt en global kampanj riktad mot det amerikanska lyxvarumärket Woolrich, med målet att få företaget att anta en pälsfri policy. Kampanjen genomförs i samarbete med över 50 djurrätts- och djurskyddsorganisationer från mer än 30 länder, och är fortfarande aktiv.

Woolrich är ett av få kvarvarande modeföretag som fortfarande använder päls från djur som mårhund, räv och prärievarg i sina produkter, främst i friluftskläder och parkas. Den päls som används kommer dels från pälsdjursfarmer, där djuren hålls i små nätburar utan möjlighet att utföra naturliga beteenden, dels från vilda prärievargar som fångas i fällor som benfällor och snaror – metoder som innebär stort lidande.

Genom kampanjen har över 200 000 mejl skickats till Woolrich från engagerade konsumenter världen över, med ett tydligt krav: Sluta

använda päls. Djurens Rätt har bidragit med informationsspridning i digitala kanaler och direkt kontakt med företaget, där vi uppmanar dem att följa i spåren av konkurrenter som Canada Goose, Moncler, Napapijri, Parajumpers och Patagonia – alla företag som redan har infört pälsfria policys.

Kampanjen är ett tydligt exempel på hur Djurens Rätt arbetar internationellt för att påverka företag att respektera djurs rättigheter. Genom samverkan och digital mobilisering fortsätter vi att sätta press på modeindustrin att helt och hållet ta avstånd från päls.

Krafttag mot djurförsök

Inom EU används varje år närmare 10 miljoner djur i försök. Många av försöken är plågsamma och medför stort lidande för djuren. Djurens Rätt tycker att utfasningen av djurförsöken går alldeles för långsamt och har satsat stort under året för att skynda på processen. Som en av få europeiska organisationer har vi tagit arbetet mot djurförsök hela vägen upp på EU-nivå – och vårt stöd har varit avgörande för att försöksdjurens röst överhuvudtaget ska höras i dessa sammanhang.

Sparande drabbar djuren

I mars lämnade vi in ett remissvar till regeringen där vi kritiserade ett sparförslag som riskerade att minska antalet djurförsöksetiska nämnder och förvärra de redan allvarliga bristerna i den etiska prövningen. Vi skrev även en debattartikel som publicerades i Dagens ETC. I april besvarade vi en remiss om föreskriftsförslag gällande försöksdjursverksamhet och djurförsöksetisk prövning.

Vi har fortsatt arbetet för att de indragna resurserna till Sveriges 3R-center, som är en kunskapsarena i arbetet med att ersätta, minska och förfina användningen av djurförsök, ska återinföras. Under våren granskades oppositionspartiernas ambitioner på området.

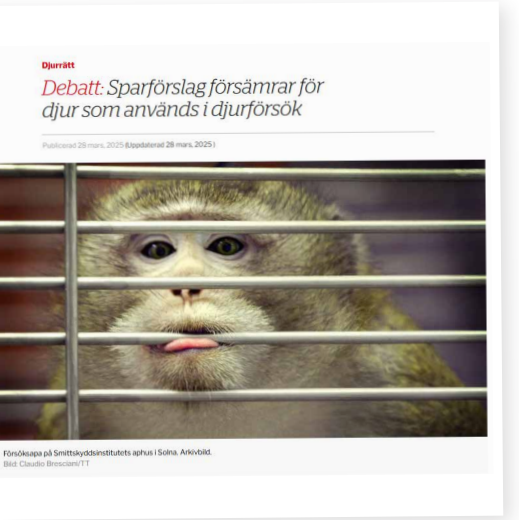
Kemikalietester utan djur

Trots ambitioner om att ersätta djurförsök används fortfarande miljontals djur årligen i EU för lagstadgade tester, särskilt inom kemikaliesäkerhet. Här har Djurens Rätt spelat en nyckelroll genom att driva på EU:s

färdplan för att fasa ut djurförsök i kemikaliesäkerhetsbedömningar.

Tack vare vårt stöd kunde Eurogroup for Animals säkra plats som enda djurskyddsorganisation vid EU:s strategiska dialog om kemikalier, och där driva igenom skrivningar som främjar datadelning och djurfria metoder. Vårt stöd ledde också till publicering av en vetenskaplig artikel samt aktivt deltagande i workshops och konsultationer. I våra synpunkter till EU-kommissionen i januari lyfte vi också behovet av omedelbara åtgärder för att minimera användandet av djurförsök inom det nuvarande regelverket. Vi har även uppmanat den svenska regeringen att stötta färdplanen.

På pappret är det i EU förbjudet att testa kosmetiska produkter och ingredienser på djur. Detta enligt kosmetikaförordningen som trädde i kraft 2013. Förbudet omfattar många produkter inklusive hygienprodukter som till exempel tvål och tandkräm. Trots förbudet fortsätter

djur att skadas och dödas för att testa säkerheten hos kosmetika- ingredienser, till följd av motsättningar mellan denna lag och kemikalielagstiftningen. Djurens Rätt lämnade i mars in synpunkter där vi uppmanade EU-kommissionen att se över lagstiftningen så att den fungerar som den är tänkt, och som medborgarna förväntar sig: att inga djurförsök görs för kosmetika.

I de politiska rummen

Djurens Rätt deltar årligen som utställare vid partievenemang och politiska arenor för att sätta djurpolitiska frågor på agendan, öka kännedomen om oss som organisation, samt knyta kontakter. Våra volontärer medverkar ofta, vilket visar det starka ideella engagemanget för djuren.

Partievenemang

Under året deltog vi som utställare vid:

- Liberalernas riksmöte i mars
- Socialdemokraternas kongress i maj
- Vänsterdagarna i oktober
- Liberalernas landsmöte i november

Vid Liberalernas riksmöte och Socialdemokraternas kongress prioriterade vi kampanjen Jag vill beta, eftersom frågan var högaktuell och båda partierna stödjer beteskravet. Det gav oss möjlighet att diskutera problemen med utredningen *Animalieproduktion*

med hög konkurrenskraft och gott djurskydd, där förslaget om att slopa beteskravet lades fram.

Med Socialdemokraterna lyfte vi också betydelsen av att återinföra finansieringen av Sveriges 3R-center för att fasa ut djurförsöken.

Under Vänsterdagarna satte vi fokus på kycklingarnas situation och uppmanade politikerna att förbjuda turbokyklingar. Eftersom många av deltagarna var kommun- och regionpolitiker diskuterade vi även Djurvänlig kommun, samt hur upphandlingar av måltider kan bidra till

ökad djurvälstånd genom satsningar på växtbaserad mat och höga djurskyddskrav vid inköp av animaliska produkter.

Vi arrangerade också ett seminarium med partiets djurpolitiska talesperson Kajsa Fredholm på temat "Vänsterpolitiken som djuren vill ha", där vi diskuterade våra politiska prioriteringar. Samtalet berörde bland annat turbokyklingar, förbud mot burhållning av hönor, elchockshalsband för nötkreatur, och behovet av en djurskyddsminister för att ge djuren en starkare röst i politiken.

Almedalsveckan

Djurens Rätt deltog som vanligt i Visby under Almedalsveckan, en viktig politisk arena och en självklar plats för oss att föra djurens talan. Under fyra intensiva dagar gjorde vi detta genom samtal med besökare vid vårt informationstält och i möten med politiker.

Tillsammans med Djurskyddet Sverige och World Animal Protection arrangerade vi seminariet "Vad säger riksdagspartierna om djurskyddsfrågorna?" Panelen bestod av riksdagsledamöterna:

- **Andrea Andersson Tay** (Vänsterpartiet)
- **Björn Petersson** (Socialdemokraterna)
- **Annika Hirvonen** (Miljöpartiet)

- **Elin Nilsson** (Liberalerna)
- **Yasmine Eriksson** (Sverigedemokraterna)

En majoritet var överens om behovet av att fasa ut turbokyklingar, lagstifta om förbud mot att hålla hönor i bur, samt att driva på för ett förbud mot minkfarmar i hela EU. Positivt var också att flera partier ville inte bara behålla beteskravet utan utöka det till fler djurslag än kor. Däremot skilde sig synen på växtbaserad produktion och konsumtion. Vänsterpartiet och Miljöpartiet förespråkade politisk styrning, exempelvis antibiotikaskatt på kött, medan Liberalerna och Sverigedemokraterna ville se mer innovation för växtbaserad produktion men motsatte sig att politiken styr vad människor ska äta.

Riksdag och regering

Politiskt påverkansarbete är ett av Djurens Rätts mest betydelsefulla verktyg. Att arrangera seminarier i riksdagen, följa statliga utredningar, lämna inspel och svara på remisser är centrala delar av detta arbete.

Riksdagens djurskyddsforum

Tillsammans med riksdagens djurskyddsforum skapar vi mötesplatser för samtal över partigränserna om djurfrågor. Under året har vi varit med och anordnat fyra seminarier som har lockat riksdagspolitiker från en bredd av partier.

- **Februari:** Seminarium om utredningen *Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd*, där Frida Lundmark Hedman, adjunkt i djurskydd vid Sveriges lantbruksuniversitet, föreläste om hur förslagen kan påverka djurskyddet.
- **Mars:** Tema "Samexistens med djur", i samarbete med World Animal Protection och företaget Dialogues.
- **Maj:** Studiebesök hos Paws of Peace, som hjälper djur i Ukraina.
- **Oktober:** Boksamtal med Camilla Bergvall, författare och tidigare riksordförande för Djurens Rätt, om hennes bok *Djurfabrikerna – myten om den glada bondgården* (läs mer på sida 15).

Utredningar och remisser

Under 2025 har Djurens Rätt lämnat inspel i form av remissvar, skrivelser, samråd och enkäter i frågor som rör:

- EU:s nya djurskyddslagstiftning
- Djurtransporter
- Förbud mot pälsdjursuppfödning
- Kommande period för Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet
- Jordbruksverkets föreskriftsförslag om försöksdjursverksamhet
- KRAV:s regler för djurhållning, slakt och fiske
- Jordbruksverkets djurskyddsstrategi
- Statlig utredning om konkurrenskraft och djurskydd
- Den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) i EU
- Kostråd om kött

Kamerabevakning på slakterier

I juni 2023 föreslog en statlig utredning att obligatorisk kamerabevakning på slakterier skulle införas den 1 juli 2025. Djurens Rätt, som länge drivit frågan, välkomnade förslaget och har arbetat för att det ska bli verklighet.

Riksdagens djurskyddsforum

Tyvärr har regeringen ännu inte lagt fram något förslag.

Under sommaren upprepade vi kravet i en debattartikel i Svenska Dagbladet: "När införs kamerabevakning på slakterier?" Kort därefter ställde riksdagsledamoten Sofia Skönnbrink från Socialdemokraterna en skriftlig fråga till landsbygdsminister Peter Kullgren från Kristdemokraterna. Ministern svarade att regeringen avvaktar eventuella lagförslag på EU-nivå och betonade vikten av att värna livsmedelsföretagens konkurrenskraft och hålla nere administrativa kostnader. Djurens Rätt är inte nöjda med utvecklingen och kommer fortsatt att driva på för att kamerabevakning ska införas i Sverige.

Lagstiftningsarbetet i EU

EU-kommissionen har tagit in synpunkter om översynen av EU:s djurskyddslagstiftning och om ett pälsfritt Europa. Förhandlingarna om djurtransporter har kört fast i EU-parlamentet. Däremot blev den nya lagen om hundar och katter en klar framgång för vårt arbete.

Samråd om djurskyddslagstiftningen

Under 2025 har vi efterfrågat tydligare besked om tidsplanen för översynen av EU:s djurskyddslagstiftning. Arbetet inleddes 2020 och skulle resultera i fyra lagstiftningspaket: djurhållning, transporter, slakt och djurskyddsmärkning. Lagstiftningen skulle ha presenterats 2023, men kommissionen bröt sitt löfte och lade endast fram förslaget om transporter. EU:s djurskyddskommissionär Olivér Várhelyi har nu lovat att de tre återstående delarna ska presenteras under 2026.

Som ett led i processen öppnade kommissionen i år två nya samråd, där Djurens Rätt skickade in synpunkter. Vi engagerade våra medlemmar att delta i det öppna samrådet genom att lämna egna kommentarer.

Under hösten uppmanade vi regeringen att lyfta frågan på

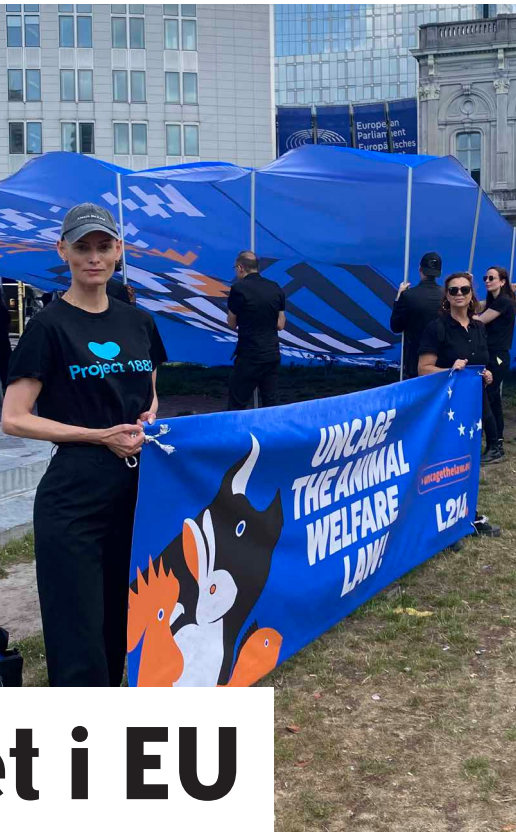
EU-kommissionens dagordning. Även om den inte nämndes i arbetsprogrammet för 2026 bekräftade kommissionen att tidsplanen står fast och att resterande delar ska presenteras under senare delen av året.

För ett pälsfritt Europa

Diskussionerna i Bryssel om ett EU-förbud mot pälsdjursuppfödning och handel med pälsprodukter har fortsatt. Kommissionen öppnade även här ett samråd, där vi bidrog med synpunkter. Bland annat lyfte vi fram Sveriges avveckling av minkfarmer som ett gott exempel på hur ett pälsfritt Europa kan bli verklighet. Vi deltog också i Bryssel vid lanseringen av en viktig rapport om pälsindustrins sociala och ekonomiska konsekvenser inom EU.

Transportförhandlingarna står stilla

Förhandlingarna om transportlagstiftningen – den enda del av den

kommande djurskyddslagstiftning som hitintills presenterats – har hamnat i ett svårt läge i EU-parlamentet. Djupa oenigheter mellan och inom partigrupperna har gjort att processen står stilla, och förslaget riskerar till och med att försämrats. Vi har därför fokuserat på att skapa en konstruktiv dialog med svenska EU-parlamentariker, så att de kan påverka sina partigrupper.

Hundar och katters välfärd

Inför omröstningen om den nya lagen om välfärd och spårbarhet för hundar och katter uppmanade vi EU-parlamentarikerna att rösta för flera viktiga förbättringar – och de gick igenom. Parlamentet röstade bland annat för minimikrav som uppfödare måste uppfylla vad gäller utfodring, veterinärvård och skydd mot misshandel. Syftet är att stoppa oreglerad uppfödning i valpfabriker, något som fortfarande förekommer både inom och utanför EU.

Volontärer och engagemang

För 2025 kan vi stolt konstatera att årets rikskonferens samlade ett rekordstort antal deltagare. Utöver detta har Djurens Rätts volontärer visat ett imponerande engagemang – kraftfullt och mångsidigt. De har arbetat utåtriktat, praktiskt, strategiskt, och till och med konstnärligt. Resultatet? Ännu fler har valt att stå på djurens sida!

Årets Djurrättare

Utmärkelsen Årets Djurrättare delas årligen ut till en volontär som uppvisat ett ihållande driv och passionerat engagemang för djuren. 2025 gick priset till Yvonne Josefsson – outreachvolontär och suppleant i Djurens Rätts styrelse – som ett erkännande för hennes outtröttliga arbete. Utmärkelsen överlämnades under Djurens Rätts rikskonferens i Göteborg.

Ideellt engagemang är konferensens ryggrad. Volontärer hjälpte till i köket, fotograferade och filmade, samt bidrog med aktiviteter som skapade en varm och inkluderande stämning.

I samband med konferensen arrangerades ett demonstrationståg genom centrala Göteborg mot livsmedelskedjan Lidl (läs mer om kampanjen på sidorna 28–29).

Rikskonferens

Den årliga rikskonferensen i Göteborg samlade i februari 90 deltagare från hela landet. Programmet var fullspäckat med föreläsningar, panel-samtal och workshops på teman som förändringsarbete, kampanjer, och hur vi monterar ner djurfabriken. Internationell gäst var Claudio Pomo, medgrundare av den italienska organisationen Essere Animali.

Samtal med allmänheten

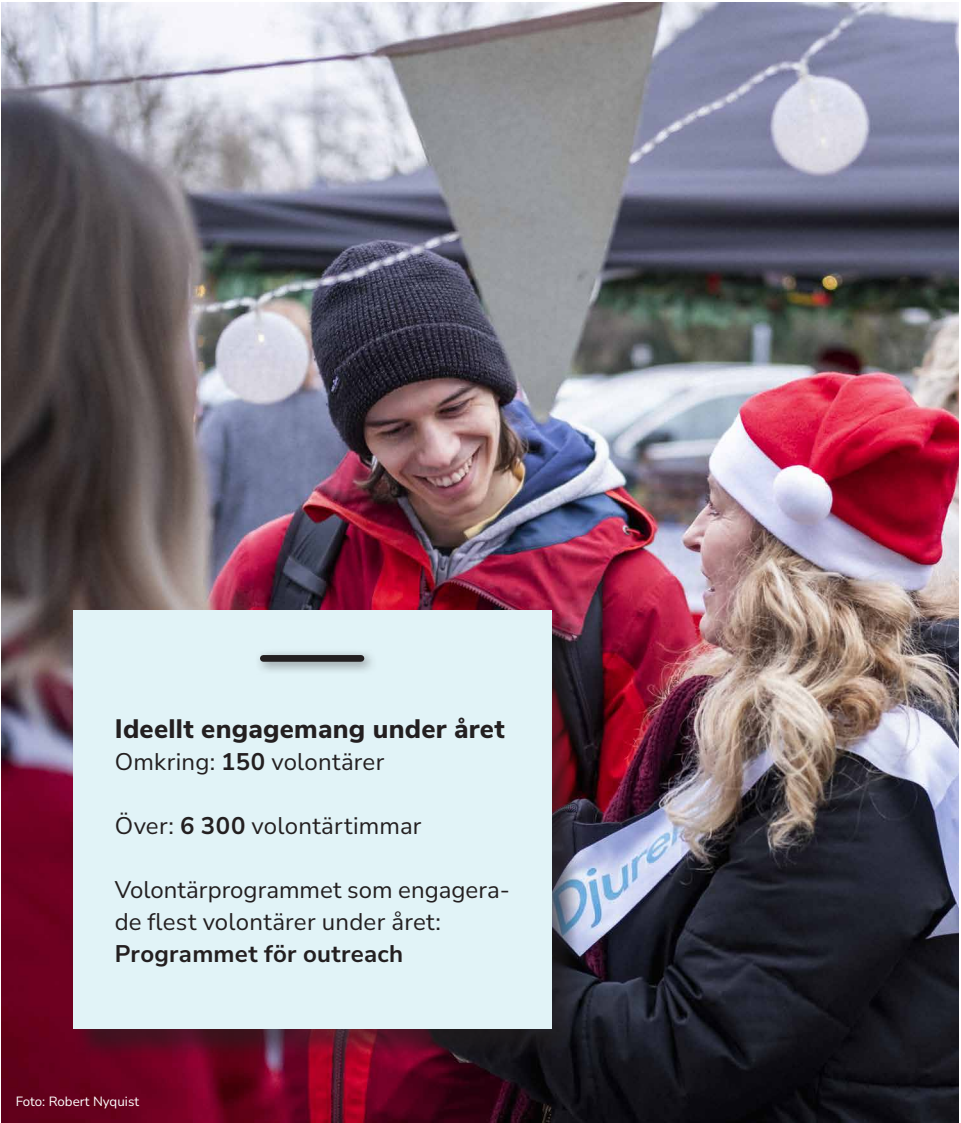
Under hösten och vintern deltog Djurens Rätt i flera kulturevenemang och julmarknader runt om i Sverige. Det utåtriktade arbetet resulterade i nya medlemmar och volontärer, samt många värdefulla möten med allmänheten. Genom ett särskilt fokus på julmarknader nådde vi en målgrupp som annars sällan kommer i kontakt med djurrättsfrågor.

Kontors- och designvolontärer

Djurens Rätts volontärer är engagerade i flera olika program – bland annat som kontorsvolontärer och i vårt designteam. Ett konkret exempel är arbetet inför Testamentesveckan, då volontärer hjälpte till på kontoret i Göteborg med att förbereda utskick. Tack vare deras insats kunde över 3 000 inbjudningar skickas i tid.

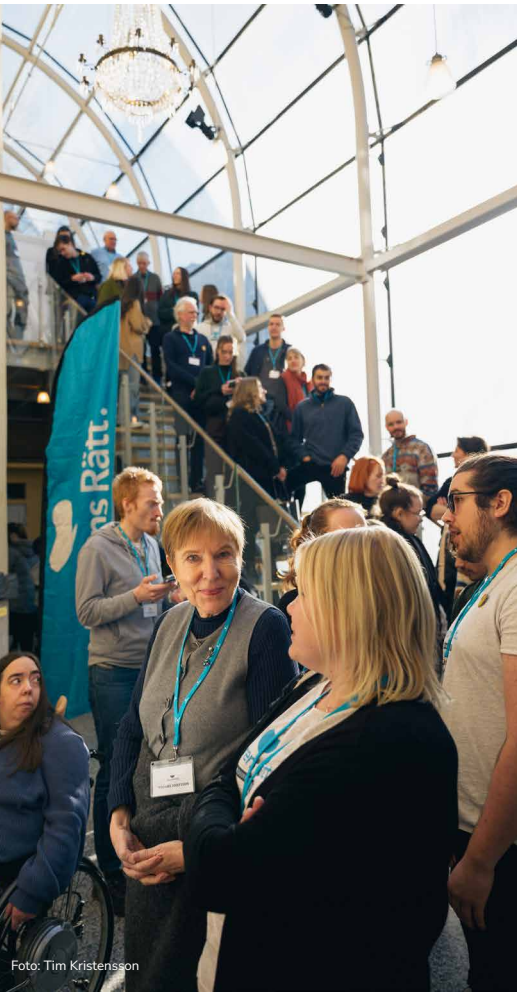
Under året har en av våra skickliga designvolontärer tagit fram nya illustrationer för Rädda Djuren-klubbens maskotar. Dessa syns bland annat på hemsidan raddadjuren.se och i appen Rädda Djuren-klubben (läs mer på sidorna 48–49).

Ideellt engagemang under året
Omkring: 150 volontärer

Över: 6 300 volontärtimmar

Volontärprogrammet som engagerade flest volontärer under året:
Programmet för outreach

Sommarturnén

För tjugonde året i rad har vi genomfört Djurens Rätts sommarturné. Som så många gånger förr besökte våra volontärer festivaler, stadsfester, mässor och marknader med vårt informationstält. Detta för att möta besökare i samtal om djurrätt och veganism, leda dem genom årets kampanjaktiviteter och dela ut tidningar, recept och broschyrer. Syftet: att informera konsumenter om verkligheten i djurfabrikerna och att inspirera fler till att ta ställning och agera för djuren.

En omfattande informations-satsning

Redan i maj packades turnébilarna fulla med tält, kampanjutrustning och informationsmaterial, och sedan bar det av genom Sverige – från Näsåkers Urkult i norr till Trelleborgs Palmfestivalen i söder. Det sista turnéstoppet genomfördes i september. Då hade volontärerna interagerat med cirka 12 000 personer i samband med våra kampanjaktiviteter. Av dessa var 7 500 barn som deltog i Rädda Djuren-klubben- aktiviteter.

Strålkastarljuset på kycklingarna

Sommarens kampanj gick under namnet Sveriges vanligaste fågel. Liksom de senaste åren valde vi alltså att ha kycklingarna i fokus under turnén. Kycklingar är de landlevande djur som är flest i antal och har det sämst. För att engagera besökare så erbjöd vi ett quiz om turbokycklingar där de lärde sig om kycklingars personligheter och deras hårda verklighet. Detta var, ihop med en namninsamling där vi uppmanade regeringen att anta ett förbud mot turbokycklingar, huvudaktiviteten i tältet och ledde till många givande samtal mellan volontärerna och besökarna.

Under Malmöfestivalen genomfördes en muralmålning på vår tältvägg av

en volontär som även har varit med och designat motivet. Det var en bild på en lycklig kyckling intill en lidande turbokyckling. Målningen med denna stora kontrast drog till sig mycket uppmärksamhet av förbipasserande under veckan som den satt uppe.

Lyckade värvningsresultat

För att vi ska kunna fortsätta vårt långsiktiga förändringsarbete behöver vi fler medlemmar i ryggen. En stor del av de besökare vi pratade med under turnén valde att bli medlemmar direkt på plats. Vi hade som ambition att öka medlemsvärvningen i jämförelse med tidigare år. Detta gjorde vi bland annat genom ett förbättrat samtalsupplägg, som gav goda resultat. Den här sommaren välkomnade vi nästan hundra fler månadsgivare än förra året. Månadsgivare är den medlemskategori som gör störst och mest långsiktig skillnad för djuren, och succén är tack vare volontärernas stora kompetens och engagemang på plats.

20-årsjubileum

Att vi har kunnat ge oss ut med en av Sveriges största informations-satsningar i två decennier beror på det otroligt starka volontäregamang vi haft under alla år, i hela landet. Därför började firandet med tårta tillsammans med volontärerna inför att turnén skulle dra i gång.

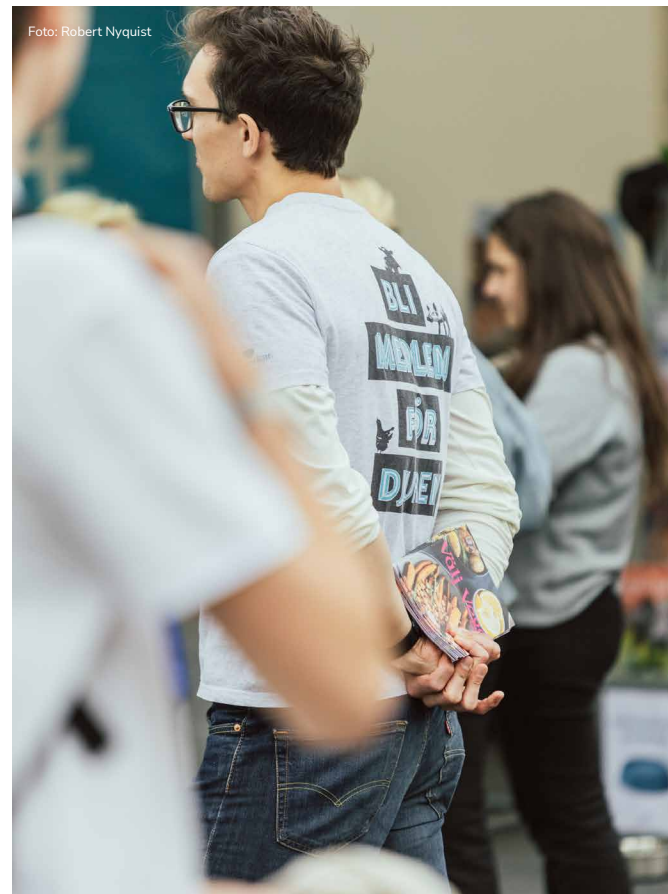

Foto: Robert Nyquist

Foto: Sara Arnald

Foto: Robert Nyquist

Under hela sommaren uppmärksammade vi våra 20 år på vägarna i våra digitala kanaler och i vår medlems-tidning. Vi investerade också i popcornmaskiner till tälten. Alla som deltog i quizet fick popcorn som pris och det skapade en känsla av fyra månaders festligheter och firande.

Att synliggöra vårt 20-årsjubileum var både ett sätt att fira, och ett budskap till maktavare och företag – vi är uthålliga i vårt djurrättsarbete och kommer att fortsätta tills vi ser en verklig förändring för djuren.

Årets turné i siffror

- 42 turnéstopp
- 23 städer
- 83 volontärer deltog
- Turnén genomfördes tack vare 2 175 nedlagda volontärtimmar
- 632 nya medlemmar till Djurens Rätt

Foto: Tim Kristensson

Sveriges snällaste barnklubb

Rädda Djuren-klubben är Sveriges största klubb för djurvänner i åldern 0–13 år och samarbetar med Djurens Rätt.

Rädda Djuren-klubben arbetar för en snällare framtid för djuren genom att ge barn ett djuretiskt förhållningssätt redan från tidig ålder. Klubbens förändringsteori är att kunskap och intresse leder till respekt och medkänsla, och dess arbetsområden går under paraplyet "Lära, Hjälpa & Peppa"; att lära barn vad djur behöver för att må bra, hjälpa barn att vara djurvänner och att peppa fler att ställa sig på djurens sida. Under 2025 har klubben arbetat på många olika sätt för att engagera barn och nå ut med klubbens budskap.

Världsunik app lanserades
En central milstolpe under året var lanseringen av den egna spelappen, som också går under namnet "Rädda Djuren-klubben". Tillsammans med hemsidan och Klubbnytt ingår nu appen som en av huvudpelarna för klubbens utbildningsmaterial, och

den finns därför både på App Store och Google Play, gratis och reklamfri för att alla barn och föräldrar ska ha möjlighet att ta del av innehållet.

Spelappen är den första i sitt slag då det tidigare inte funnits någon app som lär barn om roliga djurfakta med syfte att också stärka medkänslan för djuren. Appen utgör ett tryggt, lekfullt och meningsfullt speläventyr där barn får lära sig om riktiga djur samtidigt som de har roligt. Med positiv förstärkning får användaren träna sin empati i konkreta uppdrag om att hjälpa djur, och samtidigt lära sig om djurs naturliga behov och unika egenskaper. Allt tillsammans med Kyck-Linn och hennes kompisar.

Appen lanserades i september och när året var slut hade den fått 2 600 nedladdningar. Den har fått ett mycket gott mottagande av an-

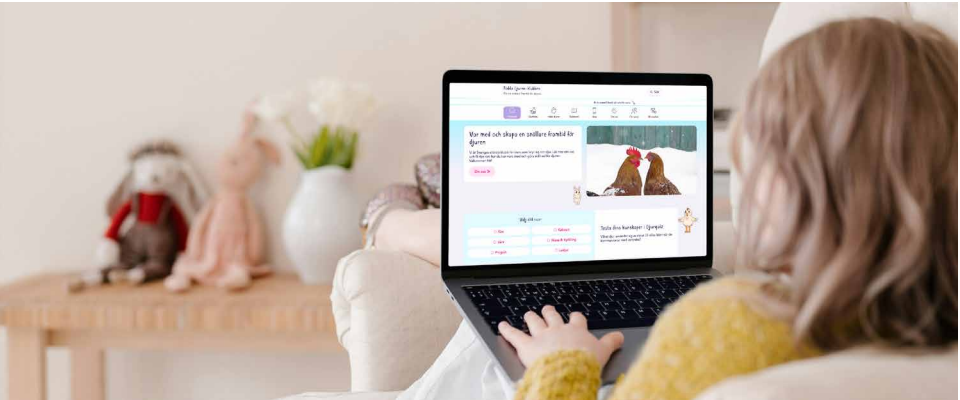

vändarna och har nära toppbetyg i appbutikerna. Omdömena beskriver den som rolig och lärorik, där empatiövningarna ofta lyfts fram: "Äntligen ett spel för barn som lär ut empati för djur."

Klubbnytt
Klubbnytt är Rädda Djuren-klubbens uppskattade medlemstidning som utkommer fem gånger per år och riktar sig främst till barn i åldrarna 6–13 år. Tidningen är fylld med lärorik och inspirerande läsning som väcker engagemang för djuren. Innehållet bjuder på spännande djurfakta, intressanta reportage och intervjuer, tips på hur en enkelt kan hjälpa djuren, roliga pyssel och knep & knåp, samt smarriga vegorecept.

Under 2025 har läsarna fått lära känna Rädda Djuren-klubbens nya maskotar, där framför allt Kyck-Linn har tagit en allt större plats i att lyfta fram pedagogiskt innehåll, och som tillsammans med de andra maskotarna utgör djurvänliga förebilder för läsaren. Läsarna har också fått ta del av artiklar om andra unga djurhjältar och fått genomföra olika djurtest med syfte att lyfta fram egenskaper hos djuren som barnen själv kan identifiera sig med. Dessutom har tidningen bjudit på fakta om hur fantastiska djur är, som till exempel om djur som samarbetar med naturen, eller spännande wow-fakta om de vattenlevande djuren.

Så spreds budskapet
Rädda Djuren-klubben är aktiv på flera sociala plattformar för att nå ut till både barn och vuxna. På Instagram och TikTok riktar vi oss till den yngre målgruppen med inspirerande och tryggt innehåll som väcker intresse för djur och deras välmående. För att informera och engagera vuxna spreds klubbens budskap på plattformarna Facebook och Threads. Tillsammans hade Rädda Djuren-klubbens kanaler 12 147 följare vid årets slut.

Moderniserad sajt
Rädda Djuren-klubbens webbplats fick under året ett omfattande lyft med ny design och förbättrad struktur. Fokus låg på att göra sidan mer inspirerande och lättanvänd för både barn och vuxna. Alla sidor på rad-dadjuren.se har fått en mer lekfull och interaktiv grafik, där klubbens maskotar dyker upp och guidar besökaren till spännande djurfakta och djurvänliga tips.

Webbplatsen har även fått flera nya interaktiva funktioner. Bland annat kan användaren hitta till nya

faktasidor genom roliga djurskämt och quizfrågor. Förändringarna har sammantaget gjort sidan mer engagerande, tydlig och enhetlig – en plats där barn kan lära sig om djur på ett inspirerande sätt. Under 2025 hade webbplatsen 110 936 besök.

Rädda Djuren-klubben på turné
Rädda Djuren-klubbens egen sommarturné hade som mål att nå ut till fler barn och vuxna och besökte under 2025 flera barnfestivaler och liknande evenemang runt om i landet. Klubben deltog bland annat på Stockholms Kulturfestival, Malmöfestivalen, Barnens dag och Bokmässan i Göteborg, där vi interagerade med över 2 500 barn under sommaren.

En ny aktivitet som blev särskilt uppskattad var den interaktiva leken "Gissa vems ögon", som engagerade många barn på Rädda Djuren-klubbens evenemangsyta.

Sammanfattningsvis präglades 2025 av digital utveckling, ökat engagemang och en fortsatt satsning på att ge barn kunskap och verktyg för att kunna stå på djurens sida.

Genomslag i media

Under 2025 har Djurens Rätts arbete lyfts återkommande i media – totalt 363 gånger. Det har varit ett år då vi fortsatt att säkerställa att djurfrågorna får ta plats i samhällsdebatten. Genom pressmeddelanden, debattartiklar och direkta kontakter med journalister har vi varit en tydlig och trovärdig röst för djuren.

Debattartiklar som påverkar

Under året har vi publicerat debattartiklar i flera av Sveriges största medier. I början av året skrev vi i Dagens ETC om pälsdjursfarmning och djurförsök, tillsammans med flera välkända svenska profiler. I Aftonbladet uppmärksammade vi djurens situation i äggindustrin med debattartikeln "Fem miljoner bortglömda offer i äggfabrikerna". I Dagens Arena argumenterade vi för att Sverige behöver en djurskyddsminister – en starkare politisk röst för djuren.

Betesrätten för kor har varit en återkommande fråga under året. Vi skrev flera debattartiklar i bland annat Altinget och Dagens Nyheter, och arrangerade manifestationer vid kosläpp och utanför riksdagen. Dessa uppmärksammades av bland annat SVT Uppsala. Vi riktade också kritik mot regeringens konkurrenskraftsutredning i flera debattartiklar.

I Svenska Dagbladet skrev vi tillsammans med andra organisationer om behovet av kamerabevakning

på slakterier. En fråga där regeringen ännu inte agerat, trots tidigare löften. I Aftonbladet publicerade vi artikeln "Djuren behöver en seriös röst – inte Peter Kullgren", där vi kritiserade landsbygdsministerns sätt att skämta bort kritik i stället för att ta djurens perspektiv på allvar.

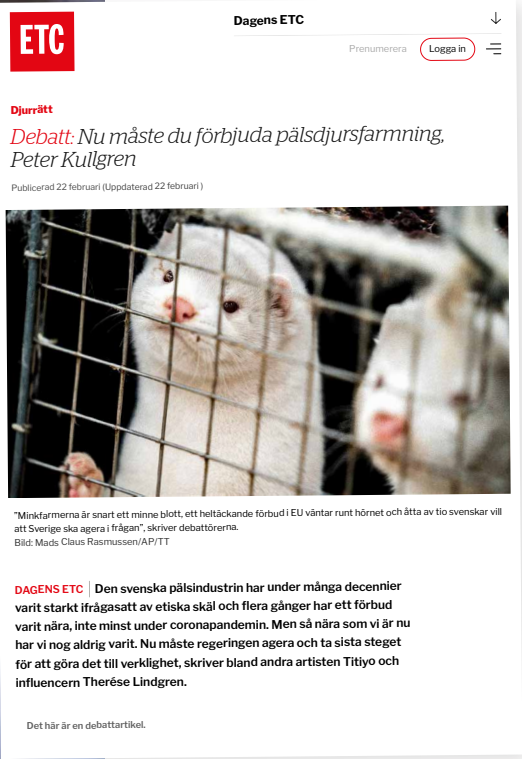
Uttalanden och intervjuer

Utöver debattartiklar har vi uttalat oss i media genom intervjuer och pressmeddelanden. Nyheten om att alla minkfarmer stängs ned, samt

att inga hönor längre sitter i bur i Sverige, fick stort genomslag – både nationellt och internationellt. Vi intervjuades av medier i bland annat Danmark, Frankrike, Litauen och Nederländerna.

I oktober gästade Camilla Bergvall, författare och tidigare riksordförande för Djurens Rätt, TV4 Nyhetsmorgon för att prata om sin bok *Djurfabrikerna – myten om den glada bondgården* (läs mer om boken på sida 15). Samtalet satte strålkastarljuset på djurfabrikerna och deras många negativa konsekvenser.

Under hösten kommenterade vi *EAT-Lancet*-rapporten om minskad köttkonsumtion, regeringens beslut om virtuella stängsel för kor och får, samt Google och Metas annonsstopp. Vi intervjuades även i Språktidningen om namn på vegomat – en fråga som blev aktuell i och med EU:s beslut att förbjuda "köttiga" namn på vegoprodukter.

Kycklingar i media

Vårt arbete för kycklingarna fick stort genomslag under året. Rapporten *Kycklingfabrikerna – tre års granskning av Sveriges största kycklingslakterier* avslöjade omfattande brister och visade hur djurskyddsproblem allt oftare sekretessbeläggs. Rapporten uppmärksammades i flera medier och togs upp i riksdagens djurskyddsdebatt.

Vi släppte även en kartläggning av djurskyddsbrister på kycklinglakterier, som belystes i TV4 Nyhetsmorgon i samband med Camilla Bergvalls medverkan. Kartläggningen bidrog till ökad kunskap om de mer än 100 miljoner kycklingar som varje år föds upp och slaktas i Sverige.

Årets ranking av djurvänliga kommuner visade att allt fler av Sveriges kommuner väljer bort turbokycklingar i sina upphandlingar. För första gången lanserade vi även Djurvänlig region. Tillsammans genererade lanseringarna 28 omnämnan i media. Även Fjäderfria listan 2025, som visade att 283 av Sveriges 290 kommuner valde påskpynt utan fjädrar,

Debatt Förbud burhållning av hönor för all framtid, Kullgren

Det finns inte längre någon ekonomi i att ha burar i äggindustrin och därmed inga kvarvarande hinder. Därför bör det vara enkelt att införa en lagstiftning som förbjuder burhållning av hönor i Sverige, skriver Tina Hogevik, riksordförande Djurens rätt.

Utfasningen av hönor i bur har inte skett av sig själv, skriver Tina Hogevik, Djurens rätt. Foto: Mickan Mörk/TT/Linn Kristensen

Tina Hogevik Ordförande Djurens rätt

Detta är en opinionsartikel som speglar skribentens åsikter.

Inga hönor sitter längre instängda i burar i Sverige. Djurens rätt kan nu med säkerhet konstatera detta efter att ha fått uppgifter från äggbranschen, länsstyrelserna, Jordbruksverket och Livsmedelsverket.

Alla livsmedelskedjor är buräggsfria

fick medial uppmärksamhet. Läs mer om Djurvänlig kommun på sida 30.

Ett starkt avslut på året

Det blev ett pangslut på året. Mot slutet av året fortsatte djurfrågorna att synas i nyhets- och debattflöden, bland annat genom att vi lanserade Panglistan 2025. Årets lista visade att 200 av Sveriges 290 kommuner – 69 procent – begränsade privatpersoners användning av fyrverkerier inför nyåret. Panglistan fick totalt 24 omnämnan i media.

Vi släppte även bild- och filmmaterial från svenska grisfabriker (läs mer om materialet på sida 22–23), och skrev en debattartikel om detta i Aftonbladet. I debatten skrev vi om hur den svenska grisindustrin inte vill någonting hellre än att vi fortsätter att titta bort.

Under året har våra debattartiklar, rapporter, kampanjer och uttalanden i media bidragit till att sätta djurfrågorna på agendan. Vi har varit en tydlig röst som har skapat debatt och drivit på för förändring för djuren – och den drivkraften tar vi med oss in i 2026.

För djuren i alla kanaler

Att sprida kunskap om djurens situation är en central del av Djurens Rätts arbete. Därför lägger vi stor vikt vid att synas där människor finns. Under 2025 har vi bedrivit påverkansarbete i många kanaler och i flera olika format. Vi har arbetat med kreativa kampanjer och testat nya idéer för att nå ut brett och göra djurens röst hörd i ett alltmer brusigt medielandskap.

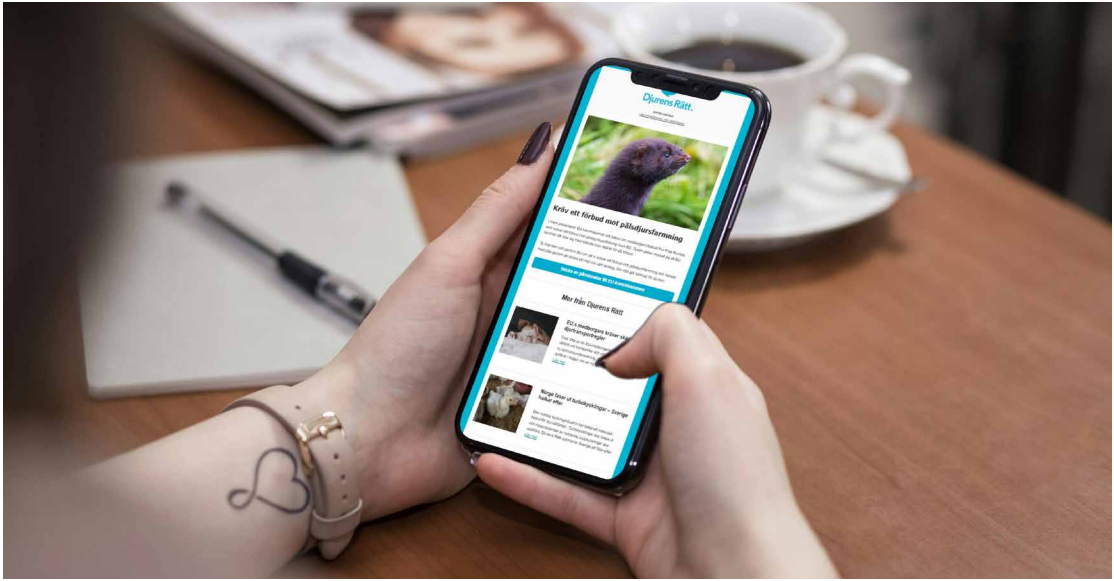
Sociala medier

Genom omkring 540 inlägg på Facebook, Instagram och TikTok har vi under året nått ut brett för djuren. En av kampanjerna som stått i fokus har varit kornas rätt till bete. Vi har arbetat aktivt med att sprida namninsamlingen, arrangerat protester, och genomfört den största manifestationen för korna i svensk historia. Tack vare vår ihärdiga kommunikation kunde vi nå ut till många. Vi samlade in över 176 000 namnunderskrifter, och dagen innan manifestationen meddelade regeringen att kornas betesrätt blir kvar – åtminstone under mandatperioden som sträcker sig fram till riksdagsvalet 2026.

Våra ambassadörer, bland annat kreatörerna Therése Lindgren och Tindra Tamara, har också spelat en viktig roll. Genom sina kanaler har de hjälpt till att sprida våra budskap till en bred publik. Profilarbetet i sociala medier har samtidigt fortsatt att utvecklas under året. Vi har värvat om de samarbeten vi redan har, samtidigt som vi aktivt har sökt nya profiler som delar våra värderingar och vill vara en röst för djuren.

Webb

På djurensratt.se samlar vi all information om vår organisation och vårt arbete för djuren. Under 2025 publicerade vi över 190 artiklar på våra svenska och engelska

nyhetssidor, med innehåll som spände från nya rapporter och kampanjnyheter till aktuella händelser inom våra fokusområden. Hemsidan fungerar som en central kanal för att sprida information om djurens situation, och därför är det viktigt att den hålls uppdaterad. Under året har vi fortsatt att utveckla sidan för

vi till att budskapen når direkt till rätt personers inkorgar.

En central del av vår e-postkommunikation är våra nyhetsbrev. Vi skickar ut vårt stora nyhetsbrev varannan vecka med nyheter, inspiration och tips på hur människor kan göra skillnad för djuren. En gång i månaden skickas även Vegobrevet, fyllt med tips för den som är intresserad av växtbaserat. För den som vill följa arbetet inom djurpolitiken finns också Aktuellt i politiken, som skickas ut fyra gånger per år.

att göra det enklare att ta del av aktuella nyheter, engagera sig och bli medlem.

Mejlutskick

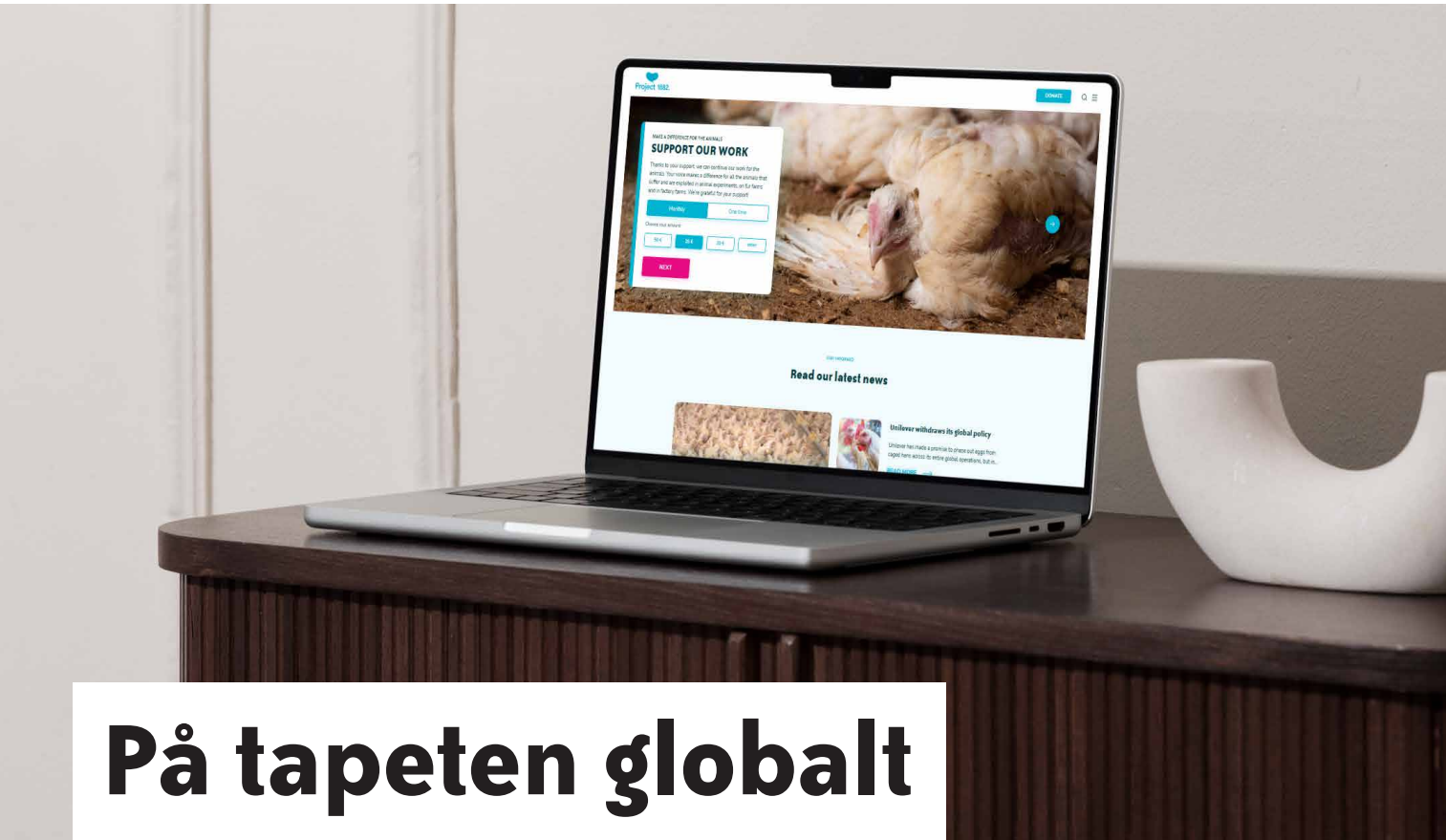
Ett annat viktigt verktyg för att nå ut till engagerade djurvänner är våra mejlutskick. När vi lanserar kampanjer eller uppmärksammar skandaler ser

Avsnitten under 2025 tog upp varför djurfabriker finns och vilka som vill att de ska finnas, bjöd in allmänheten att provsmaka olika vegoburgare för att utse Sveriges bästa, och lyfte fram det senaste om betesrätten och djurfrågorna i politiken.

Medlemstidningen

Tidningen Djurens Rätt är vår stabila kommunikationskanal och har getts ut sedan år 1902. Varje nummer av tidningen går ut i ungefär 43 000 exemplar, och är därmed Nordens största tidning om djurrätt och djurskydd. Under 2025 gav vi ut fyra nummer av tidningen och medlemmarna fick bland annat läsa om hur burarna blev historia och hur pålsdjursfarmningen avvecklades i Sverige. De kunde också ta del av recept, reportage med de senaste nyheterna inom våra frågor, intervjuer med aktiva inom djurrätt, och väldigt mycket mer.

På tapeten globalt

Under 2025 har arbetet fortsatt med Djurens Rätts internationella kommunikationskanaler under namnet Project 1882. Kanalerna har vuxit i räckvidd och engagemang, och fortsätter att nå en internationell publik.

På Facebook, Instagram och TikTok har vi under året publicerat över 150 inlägg som lyfter fram viktiga händelser och kampanjer för djuren. Bland årets fokusområden märks:

- En global buräggskampanj riktad mot hotellkedjan Radisson Hotels, med krav på att fasa ut ägg från hönor i bur.
- En kampanj mot det amerikanska friluftsvaremärket Woolrich, med målet att få företaget att sluta sälja produkter med päls.
- En uppmaning till EU-kommisionen att verka för ett förbud mot aveln av turbokycklingar.

Sociala medier i siffror

Genom regelbundet innehåll och flera kampanjer i våra sociala medier har vi fortsatt att engagera och växa i våra internationella kanaler. Våra inlägg på Facebook, Instagram, LinkedIn och TikTok har tillsammans setts över 200 000 gånger. Samtidigt

har våra kanaler växt med drygt 410 %, där TikTok och Facebook står för den största tillväxten. Vi arbetar kontinuerligt med att optimera och anpassa vårt innehåll utifrån analys och resultat.

Internationell kommunikation

Sedan lanseringen våren 2023 har vår internationella hemsida utvecklats till en allt viktigare kanal för påverkansarbete. Under 2025 har vi fortsatt att initiera namninsamlingar och publicera nyheter om våra fokusfrågor. Genom hemsidan har vi nått en bredare internationell målgrupp och stärkt vår synlighet utanför Sverige.

Parallellt har vi utvecklat vårt internationella nyhetsbrev. Sedan lanseringen i september 2024 har nyhetsbrevet skickats ut månadsvis med aktuella nyheter, kampanjer och namninsamlingar för djuren. Antalet

prenumeranter har ökat sakta men säkert, och över 400 personer prenumererar idag. Nyhetsbrevet fungerar som ett viktigt verktyg för att sprida information direkt till en engagerad målgrupp.

I vårt internationella arbete är vi en del av ett större sammanhang. Genom etablerade samarbeten med organisationer som Eurogroup for Animals, World Federation for Animals, och Open Wing Alliance bidrar Djurens Rätt till ett gemensamt påverkansarbete för djuren. Genom att dela nyheter, kampanjmaterial och insikter med dessa nätverk lyfts våra aktiviteter vidare i deras nyhetsbrev och på deras webbplatser. Det ger oss draghjälp i spridningen och stärker vår synlighet internationellt – samtidigt som vi bidrar med innehåll och perspektiv från Sverige till den globala rörelsen.

Effektrapport

2025

Djurens Rätt offentliggör årligen en effektre­do­visning som beskriver organisationens väg för att nå sina mål. Djurens Rätts effektrapport utgår från Giva Sveriges riktlinjer och principer för effekt­rap­por­tering. En mer utförlig presentation av Djurens Rätts organisation, verksamhet och användning av resurser finns i den årliga verksamhetsberättelsen, samt årsredovisning med tillhörande förvaltningsberättelse.

Denna effektrapport omfattar perioden 1 januari 2025 – 31 december 2025.

Vad vill Djurens Rätt uppnå?

Djurens Rätt gör skillnad för de djur som är flest och har det sämst. De bortglömda, undan­gömda och ofta namnlösa djuren. Det har vi gjort sedan 1882, och är en av världens ledande djurrätts- och djurskydds-organisationer. Genom demokratisk opinionsbildning, politisk dialog, företagssamarbeten och ökad kunskap vill vi förverkliga vårt mål – **en värld där djur respekteras som kännande individer med rätt till sina egna liv.**

Då lidandet djur utsätts för inte hindras av nationsgränser, arbetar vi globalt för att göra största möjliga skillnad för djuren. Eftersom effekten av vårt arbete är det som avgör vad vi som organisation ska arbeta med har vi valt att fokusera på de djur där lidandet är stort och systemförändringar krävs. I dagsläget har vi ringat in fyra fokusområden:

• Djurfabriker

I Sverige föds över 100 miljoner djur upp varje år i djurfabriker – den stora majoriteten är kycklingar och fiskar. Globalt handlar det om miljarder djur som föds upp och dödas i olika

typer av fabriker. Djurens Rätt arbetar brett för att montera ned dessa system. Genom politisk påverkan, opinionsbildning och företags­påverkan driver vi förändring för de djur som är flest och har det sämst – både i Sverige och internationellt.

Vårt mål är ambitiöst: antalet djur som föds upp i djurfabriker ska minska med 70 procent till år 2030. När antalet djur minskar skonas otaliga liv, samtidigt som möjligheterna att stärka djurskyddet för de djur som fortfarande föds upp ökar.

Vår målbild för år 2030 är tydlig:

- Inga djur hålls längre i bur.
- De mest plågsamma bedövnings­metoderna vid slakt är utfasade.
- Dödandet av tuppsycklingar i äggindustrin har upphört.
- Djurtransporterna är kortare och färre.
- Turbokycklingar är inte längre norm – istället används långsamväxande raser som mår bättre, och en betydande andel har tillgång till utevistelse.
- Djurfabriker som föder upp fiskar och andra vattenlevande djur regleras hårdare, koldioxid-

bedövning är utfasad, och skyddet är anpassat till varje arts behov.

• Pälsindustri

Djuren hålls i små burar under förhållanden som skiljer sig drastiskt åt från det liv de är anpassade för. Det behöver inte vara så.

Djurens Rätt arbetar för att avveckla pälsindustrin och handeln med päls. Vi gör det genom att informera allmänheten om djurens situation, bland annat via kampanjer. Vi driver på politiker och myndigheter för att förändra lagar som påverkar djuren – både i Sverige och på EU-nivå – och vi påverkar företag att införa pälsfria policys. Politiska beslut för avvecklingsstöd har gjort att samtliga minkfarmer i Sverige var tomma sista juni 2025. För Djurens Rätt är nedläggningen av de svenska minkfarmerna en historisk seger men också ett delmål. Nästa steg är ett lagstadgat förbud, både i Sverige och på EU-nivå.

Vår målbild för 2030 är tydlig:

- Alla pälsdjursfarmer är avvecklade och pälsdjursfarmning är

Foto: Tim Kristensson

- förbjuden i Sverige och Europa.
- Försäljning av päls, även från vildfångade djur, är förbjuden.

• Djurförsök

Såväl nationellt som internationellt finns en bred enighet: djurförsök ska fasas ut så snart som möjligt. Nu är det dags att omsätta dessa ord i handling och minska antalet djur som utsätts för försök. Framtiden är en djurfri forskning där djur varken används som försöksobjekt eller som ingredienser.

Vårt mål är tydligt: antalet djur som utsätts för djurförsök ska ha minskat med 50 procent till år 2030. Genom handlingsplaner för utfasning, ökade anslag till djurfri forskning och andra initiativ ska forskningen ha tagit stora kliv mot en modern vetenskap som inte orsakar djurlidande.

För att nå dit behöver allmänheten bli medveten om pågående djurförsök och vilka alternativ som finns. Djurens Rätt uppmärksammar detta genom informationssatsningar och kampanjer. Vi bedriver opinions­bildning nationellt, globalt och på EU-nivå för starkare lagstiftning mot

djurförsök – och vi arbetar för att företag och myndigheter ska fatta beslut som leder till färre djurförsök.

• Vego

Djurens Rätt arbetar för att omställningen till mer växtbaserad mat ska påskyndas. Detta genom att inspirera och möjliggöra för konsumenter och företag att välja vego, och genom att sätta press på politiken. Djurens Rätt coachar företag i hur de gör för att sätta mål om att minska mängden animalier i sin verksamhet – och öka andelen växtbaserat.

Vi underlättar för konsumenter att göra djurvänliga val genom märkningen I'M VEGAN och vår inspirationssajt Välj Vego! med tillhörande app. Ytterligare en gren av Djurens Rätts arbete går ut på att hjälpa landets kommuner att lyckas i övergången till mer växtbaserad mat i skola och förskola.

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar Djurens Rätt?

Djurens Rätt är en medlemsstyrd organisation med volontärer över hela Sverige. Nationellt samarbetar

vi med andra civilsamhällsorganisationer inom djurrätt, djurskydd, konsumentfrågor och klimat. Samarbetet sker ofta genom punktinsatser – som gemensamma publika arrangemang och uppvaktningar av beslutsfattare.

Djurs lidande är ett globalt problem som kräver globala lösningar. Även om vår medlemsbas finns i Sverige bedrivs mycket av det strategiska arbetet internationellt. Under namnet Project 1882 är vi verksamma i flera länder och har ett brett nätverk av samarbeten för att påverka lagstiftning, företagspolicys och internationella handelsavtal. Sedan 2023 finns vi även representerade i Ukraina.

Ett viktigt fokus är att ge djuren en röst i EU-politiken och att påverka företag globalt för att förbättra djurens situation. Detta sker genom gemensamma kampanjer och politiskt påverkansarbete, bland annat tillsammans med Eurogroup for Animals och World Federation for Animals, där vi är medlemmar. Vi är också medlemmar i Fur Free Alliance, Open Wing Alliance och Aquatic Animal Alliance.

Genom samarbete ökar möjligheterna att nå målen för djuren. Grunden i dessa samarbeten är att de ska bidra till Djurens Rätts målbild och präglas av ett professionellt och kunskapsbaserat arbetssätt. Nedan listas våra viktigaste samarbeten – utöver dessa har vi även en rad informella samarbeten med organisationer världen över.

Aquatic Animal Alliance

En koalition av fler än 170 organisationer från över 75 länder som arbetar för att fiskar och andra vattenlevande djur ska få leva fria från lidande. Fiskar är de djur som är flest och har det sämst. I takt med att allt fler fiskfabriker etableras globalt arbetar Djurens Rätt för att förbättra för fiskarna. Inom koalitionen driver vi fram policys för stärkt djurskydd för vattenlevande djur.

Eurogroup for Animals

En paraplyorganisation med fler än 100 medlemsorganisationer som arbetar inom EU. Fokus är att påverka politiker för ett bättre djurskydd. En stor del av den svenska djurskyddslagstiftningen grundar sig på EU-direktiv. Djurens Rätt har finansierat Eurogroup for Animals sedan Sveriges EU-inträde och har suttit i dess styrelse i nio år. Genom olika större kampanjer som exempelvis End the Cage Age, för att få till ett burförbud inom EU, och Fur Free Europe, för pälsdjuren, samt en rad olika sakfrågor bedriver Djurens Rätt ett politiskt påverkansarbete för djuren på EU-nivå.

Fur Free Alliance

Ett globalt nätverk med fler än 45 organisationer från 30 länder. Arbetet fokuserar på att få modeföretag pälsfria och att förbjuda pälsdjursfarmning. Genom nätverket får Djurens Rätt tillgång till expertis och information från andra länder och stöttar organisationer globalt. Vi ansvarar för att ansluta svenska företag till Fur Free Retailer Program (pälsfria listan).

Open Wing Alliance

Djurens Rätt har efter många år av arbete fått alla svenska livsmedelskedjor att anta policys om att vara buräggsfria. Burhållning av hönor har minskat kraftigt i Sverige de senaste åren, för att helt upphöra i år, men globalt är burar fortfarande mer regel än undantag. En global koalition med fler än 90 organisationer som arbetar för att hönor och kycklingar ska få det bättre.

Tillsammans har koalitionen åstadkommit mer än 3 400 företagslöften om att slopa burägg eller anta European Chicken Commitment. Djurens Rätt genomför internationella kampanjer inom nätverket för att påverka multinationella företag och skapa större effekt för fler djur.

World Federation for Animals

Grundades 2021 av Djurens Rätt och 17 andra organisationer och har nu 75 organisationer anslutna från jordens alla hörn. Vi sitter i styrelsen och arbetar för att djurskydd ska bli en del av de globala hållbarhetsmålen. Organisationen fokuserar på politisk påverkan gentemot FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation och andra FN-organ. Att djurskydd kommer med som ett av de globala hållbarhetsmålen är en uttalad målsättning.

Vilka strategier har Djurens Rätt?

Djurens Rätt är partipolitiskt obundna. Genom demokratisk opinionsbildning, politisk dialog, samarbeten med företag och ökad kunskap strävar vi efter att förverkliga vår vision – en värld där djur respekteras som kännande individer med rätt till sina egna liv.

Djurens Rätts strategi för att nå sina mål bygger på att informera, skapa opinion och föra medborgarnas röster vidare till beslutsfattare. Vi använder vår expertkunskap för att påverka lagstiftning och coacha företag. Genom att granska,

identifiera problem och presentera lösningar, samtidigt som vi inspirerar och underlättar för konsumenter att göra djurvänliga val, driver vi förändring.

Ett kraftfullt opinionsbildande arbete, där vi kanaliserar människors engagemang, är avgörande för att uppnå politisk förändring genom lagstiftning.

Vår förändringsteori utgår från att de mest plågsamma formerna av djurhållning måste avvecklas. Detta leder till att färre djur utsätts för lidande och död, samtidigt som de djur som föds upp får bättre livsvillkor. I många frågor krävs ett parallellt arbete med både konsumenter och handel.

Vilken kapacitet och vilket kunnande har Djurens Rätt?

Medlemmarna

Medlemmarna är den viktigaste tillgången för att Djurens Rätt ska kunna uppnå sina mål. I dagsläget har Djurens Rätt nästan 50 000 medlemmar. Ju fler medlemmar, desto tyngre väger Djurens Rätts röst i samtal med politiker och andra makthavare. Därför är varje enskild medlem viktig!

Många medlemmar engagerar sig i någon av Djurens Rätts olika volontärgrupper, både nationella och lokala, eller genom att få våra blixtrail. I blixtrailen tipsas om enkla saker som kan göras för djuren digitalt. Det kan vara att skriva under en namnsamling, kommentera på sociala medier eller att mejla företag och makthavare. Genom BlixtAppen, som är en webbaserad app, kan blixterna genomföra ännu fler aktiviteter. Volontärgrupper och blixtrar bildar opinion i Djurens Rätts frågor, deltar i kampanjer eller initierar egna lokala kampanjer, värvar medlemmar och påverkar den lokala politiken. Djurens Rätt har under 2025 engagerat omkring

Foto: Tim Kristensson

150 volontärer och tillsammans bidragit med över 6 300 volontärtimmar i arbetet för djuren.

Medarbetare

Djurens Rätt har fler än 50 anställda medarbetare som jobbar med bland annat politiskt arbete, kampanjer, kommunikation, sociala medier, företagsrelationer, konsumentfrågor, givarservice, och stöd till volontärgrupper och barnorganisationen Rädda Djuren-klubben, samt ekonomi och medlemsvärning.

Expertis

Djurens Rätt är en expertorganisation med specifik kunskap om djurs välfärd och en av Sveriges främsta experter inom djurförsök. Djurens Rätt är remissinstans åt regering och myndigheter samt representerad i olika grupper inom Jordbruksverket. För Djurens Rätt är det centralt att vara faktabaserade för att verka

på ett trovärdigt sätt och att kunna vara den främsta samtalspartnern i frågor som rör djurvälfärd och djurs rättigheter. Inom det utåtriktade arbetet har vi utvecklat metoder för dialog om djurrätt. Djurens Rätt är erkänt framgångsrika inom sociala medier, och har stort genomslag på Facebook och Instagram.

Partnerskap och nätverk

Djurens Rätt har god kapacitet att påverka utanför Sveriges gränser tack vare internationella samarbeten. EU och dess lagstiftning är ett viktigt område för oss. En stor del av det internationella arbetet bedriver vi inom ramen för Eurogroup for Animals, liksom World Federation for Animals.

Finansiella resurser

Djurens Rätts ekonomiska resurser kommer från medlemsavgifter, gåvor och arv. Vi tar inte emot statsbidrag annat än för specifika och

Foto: Tim Kristensson

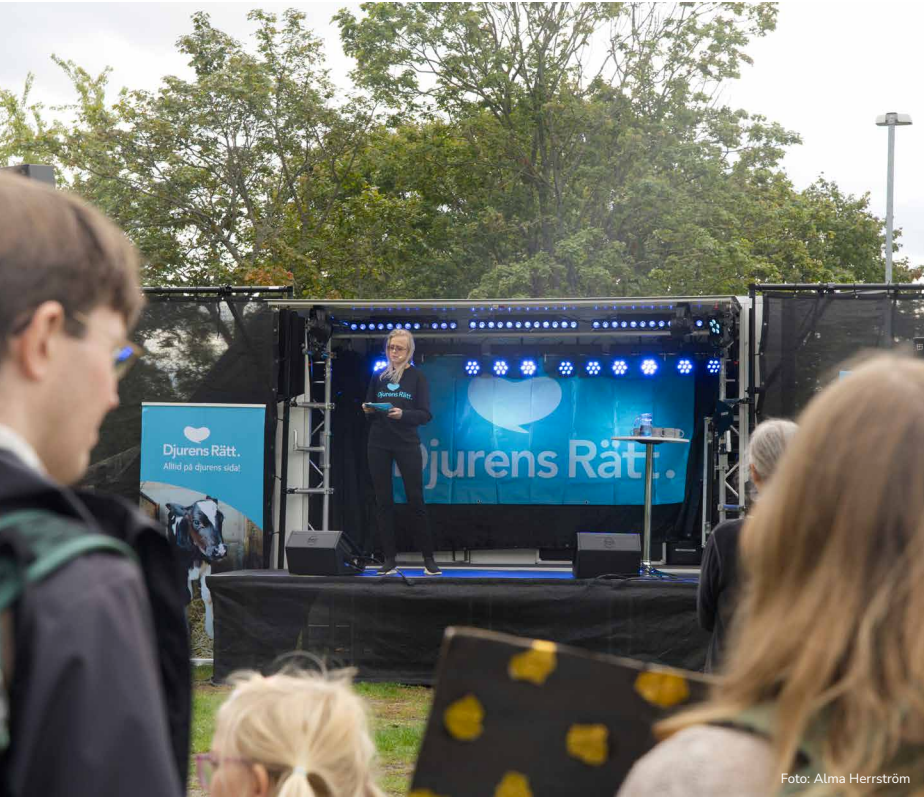
avgränsade projekt. För mer information, se Djurens Rätts årsredovisning.

Hur vet vi om Djurens Rätt gör framsteg?

Djurens Rätt styrs av en sjuårig verksamhetsinriktning som består av tre nivåer av mål:

- Huvudmål – långsiktiga mål som visar riktningen.
- Riktningsmål – mer konkreta steg mot huvudmålen.
- Årliga delmål – indikatorer som mäter framgång och visar om vi är på rätt väg.

Alla mål syftar till att uppfylla Djurens Rätts vision. För att omsätta de långsiktiga målen i konkret verksamhet använder vi OKR-metodiken (Objectives & Key Results). Genomförd verksamhet dokumenteras löpande och effekten följs upp regelbundet. En samlad uppföljning görs årligen för hela året.

Hur mäter vi effekt?

Vi använder flera olika resultatmått. De mest centrala är:

- Antalet politiska beslut som tas till förmån för djuren.
- Andelen frigående hönor i Europa.
- Antalet verksamma minkfarmer i Sverige och Europa.
- Köttkonsumtion per person och år i Sverige, omräknat till antal djurindivider.
- Antalet nya policys från företag som berör hönor, turbokyklingar, och en ökad andel växtbaserade livsmedel.
- Indextalen för Djurvänlig kommun-rankingen.
- Antalet volontärtimmar i Djurens Rätt.

Förändringsteori och förändringskedjan – exempel från en av våra kampanjer

Vi vill lyfta ett av våra arbeten, kampanjen Jag vill beta. Här följer ett exempel på vår förändringsteori och kedjan från resurser, via aktiviteter och prestationer, till effekter:

Efter valet 2022 tillsatte regeringen utredningen *Stärkt konkurrenskraft*

för livsmedelsproducenter och ett starkt djurskydd som presenterade flera förslag vilka skulle innebära försämringar för djuren. Signalen från politiken var att utredningen skulle ligga till grund för att göra om djurskyddsreglerna. Ett uppmärksammat förslag från utredningen var förslaget om att avskaffa beteskravet för kor.

Som ett svar på detta startades kampanjen Jag vill beta i januari 2023 av Djurens Rätt tillsammans med fem andra djurskydds-, miljö- och konsumentorganisationer. I kampanjen samlade vi oss kring en gemensam fråga, att stoppa förslaget om att ta bort beteskravet. Det centrala i samarbetet för kampanjen blev en omfattande namninsamling som vid årsskiftet 2025/2026 samlat in 176 072 namnunderskrifter.

Djurens Rätts arbete innebär tyvärr inte bara att driva förbättringar för djuren. Ibland måste vi agera för att stoppa försämringar. Det är viktigt att skicka en signal till politiken: försämrar ni för djuren så kommer det att kosta. Detta arbete är en del av Djurens Rätts verksamhetsinriktning

(VI) 2023–2030 med VI-målet 1b *Djurs rättigheter återspeglas i lagstiftningen*, och vårt årsmål 2025 om att *svensk djurskyddslagstiftning hålls intakt*.

Förändringsteori:

Vår förändringsteori byggde på att mobilisera opinion, skapa bred medvetenhet om varför betesrätten är avgörande för djurväl-färden, och på så sätt påverka politiker. Genom att kombinera folkopinion, expertkunskap och politisk dialog var idén att skapa ett så stort tryck mot regeringen att de skulle välja att backa.

Resurser:

Vi använde resurser i form av ett starkt kampanjteam, sakfrågekompetens för att ligga i framkant i debatten och för att ständigt bemöta alla argument som motståndarna kom med, kommunikationsinsatser i sociala medier och press, samt ett strategiskt arbete med politisk dialog. Namninsamlingens växande antal underskrifter gav oss folklig legitimitet och styrka. Ytterligare en avgörande resurs var att vi bedrev kampanjen med andra civilsamhällesaktörer som bidrog med olika perspektiv.

Aktiviteter:

Under året genomförde vi flera strategiska insatser för att driva frågan framåt. Vi initierade och samordnade en dialog med relevanta aktörer för att ta fram ett gemensamt remissvar på utredningens betänkande, vilket stärkte vår position i den politiska processen. Djurens Rätt utarbetade och lämnade in ett omfattande, väl underbyggt remissvar som tydligt framhöll våra ståndpunkter.

I mars överlämnade vi 165 076 namnunderskrifter, för kornas rätt att beta, till riksdagsledamöter, kombinerat med en uppmärksammanifestation utanför riksdagshuset. Vi arrangerade även en aktion i samband med ett av de årliga kosläppen för att uppmärksamma betesfrågan, och genomförde ett riksdagsseminarium med forskare för att sprida kunskap och skapa dialog.

Dessutom organiserade vi en stor manifestation i Tantolunden som fick bred medial uppmärksamhet. Utöver detta publicerade vi debattartiklar i rikstäckande medier för att nå ut till allmänheten och sätta frågan högt på agendan.

Prestationer och effekter:

Jag vill beta blev en av våra mest uppmärksamman insatser under 2025. Vid årsskiftet hade vi samlat in 176 072 namnunderskrifter. Kampanjen fick stort genomslag i media och skapade en bred opinion, vilket bekräftades av en undersökning som visade starkt stöd för beteskravet.

Effekten blev tydlig – korna behåller sin rätt till bete tills vidare. Vi nådde även viktiga delmål längs vägen. Efter överlämningen av namnunderskrifterna till riksdagspartierna beslutade riksdagen om ett tillkännagivande, att betesrätten ska bevaras.

Kampanjen har stärkt Djurens Rätts position i politiken och visat att organiserad opinion kan stoppa försämringar i djurskyddet. Dessutom har vi fördjupat samarbetet med andra civilsamhällesorganisationer som ingår i kampanjen.

Utmaningar och lärdomar:

En viktig lärdom är att politiska processer kan förändras snabbt, vilket kräver flexibilitet och förmåga till snabb mobilisering. Vi såg hur avgörande det är att kombinera fakta-

baserad argumentation med starkt folkligt stöd. Kampanjen visade att samarbete med andra organisationer och en tydlig kommunikationsstrategi är centrala framgångsfaktorer. Även aktörer utanför vårt nätverk har lyft och debatterat frågan, vilket har gjort den större än oss som organisation.

En annan insikt är värdet av att arbeta mot ett slutmål snarare än en fast sluttid. Kampanjen var inte linjärt planerad från början, utan har utvecklats genom kontinuerlig anpassning och innovation. Det har varit lärorikt att ompröva ursprungliga idéer och justera strategin längs vägen. Timing har också visat sig vara avgörande – exempelvis att överlämningen av namnunderskrifterna skedde i samband med riksdagens årliga djurskyddsdebatt, vilket följdes av ett tillkännagivande om betesrätten. Likaså fick manifestationen i Tantolunden stor effekt då den sammanföll med regeringens budgetnyheter och landsbygdsministerns besked om att beteskravet kvarstår mandatperioden ut.

Läs mer om Jag vill beta på sidorna 10–13.

STORT TACK TILL DIG som har stått med oss på djurens sida under 2025.

Tack till dig som är medlem, ger ekonomiska bidrag och som väljer att lägga värdefull tid på att vara med och förändra djurens situation. Tillsammans fortsätter vi göra skillnad för kycklingarna, hönorna, korna, grisarna och de andra djuren som är i behov av vår hjälp – vi finns för att ge dem en röst i samhället och försvara deras rättigheter.